

บทที่ 4

ผลการทดลองและวิจารณ์

4.1 การทำแห้งดอกกุหลาบด้วยระบบปั๊มความร้อนเครื่องตันแบบ

4.1.1 ความชื้นของดอกกุหลาบ

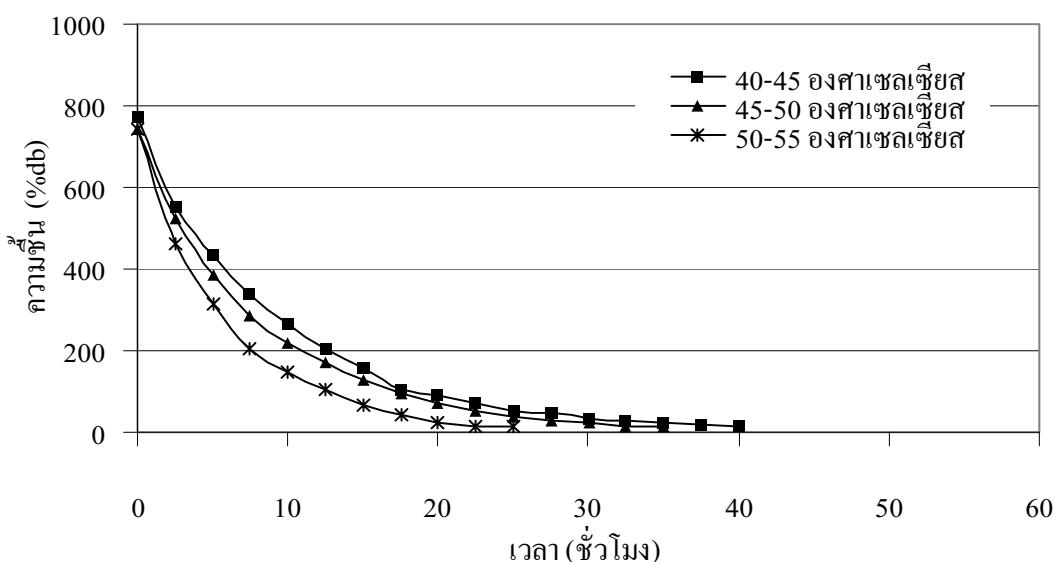
ผลการศึกษาการทำแห้งดอกกุหลาบ 3 สี คือ สีขาว สีแสดค และสีชมพู ด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่อุณหภูมิ 40-45, 45-50 และ 50-55 องศาเซลเซียส และมี BPA 25%, 50% และ 75% เปรียบเทียบกับวิธีการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน ผลการทดลองแสดงดังในตารางที่ 4.1 ถึง 4.3 พบว่าดอกกุหลาบอบแห้งสีขาว สีแสดค และสีชมพูที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน มีความชื้นเฉลี่ย 11.34%, 11.04% และ 43.24% ตามลำดับ การทำแห้งดอกกุหลาบสีขาวด้วยระบบปั๊มความร้อนที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ใช้เวลาในการทำแห้ง 40, 45 และ 52.5 ชั่วโมง มีความชื้นเฉลี่ย 11.46-11.49% (ฐานเปรียก) ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ใช้เวลา 30, 30 และ 35 ชั่วโมง มีความชื้นเฉลี่ย 11.25-11.35% (ฐานเปรียก) และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ใช้เวลาในการทำแห้ง 25 ชั่วโมง ทั้ง 3 BPA มีความชื้นเฉลี่ย 11.23-11.49% (ฐานเปรียก) ในการทำแห้งดอกกุหลาบสีแสดคที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ใช้เวลาในการทำแห้ง 40, 45 และ 50 ชั่วโมง ตามลำดับ มีความชื้นเฉลี่ย 11.24-11.67% (ฐานเปรียก) ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ใช้เวลาในการทำแห้ง 25, 25 และ 30 ชั่วโมง มีความชื้นเฉลี่ย 11.02-11.82% (ฐานเปรียก) และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ใช้เวลาในการทำแห้ง 25 ชั่วโมง ทั้ง 3 BPA มีความชื้นเฉลี่ย 11.13-11.25% (ฐานเปรียก) ในการทำแห้งดอกกุหลาบสีชมพูที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่ อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ใช้เวลา 35, 40 และ 42.5 ชั่วโมง ตามลำดับ ซึ่งมีความชื้นเฉลี่ย 42.67-42.81% (ฐานเปรียก) ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ใช้เวลาใน 25, 25 และ 30 ชั่วโมง ซึ่งมีความชื้นเฉลี่ย 42.47-42.99% (ฐานเปรียก) ที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ทั้ง 3 BPA มีความชื้นเฉลี่ย 42.16-43.20% (ฐานเปรียก) ผลการทดลองพบว่าดอกกุหลาบสีขาวและสีแสดคที่อบแห้งแล้ว มีความชื้นเฉลี่ยใกล้เคียงกัน อยู่ในช่วง 11.23%-11.49% และ 11.02%-11.80% ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากดอกกุหลาบสีชมพูที่มีความชื้นสูงมาก อยู่ในช่วง 42.16%-43.20% การที่มีความชื้นเหลืออยู่ในดอกกุหลาบแห้งสีชมพูมาก เนื่องจากดอกกุหลาบสีชมพูมีกลีบดอกที่ซ่อนทับกันทำให้ไม่สามารถลดความชื้นลงได้ต่ำเหมือนกับดอกกุหลาบสีขาวและสีแสดค

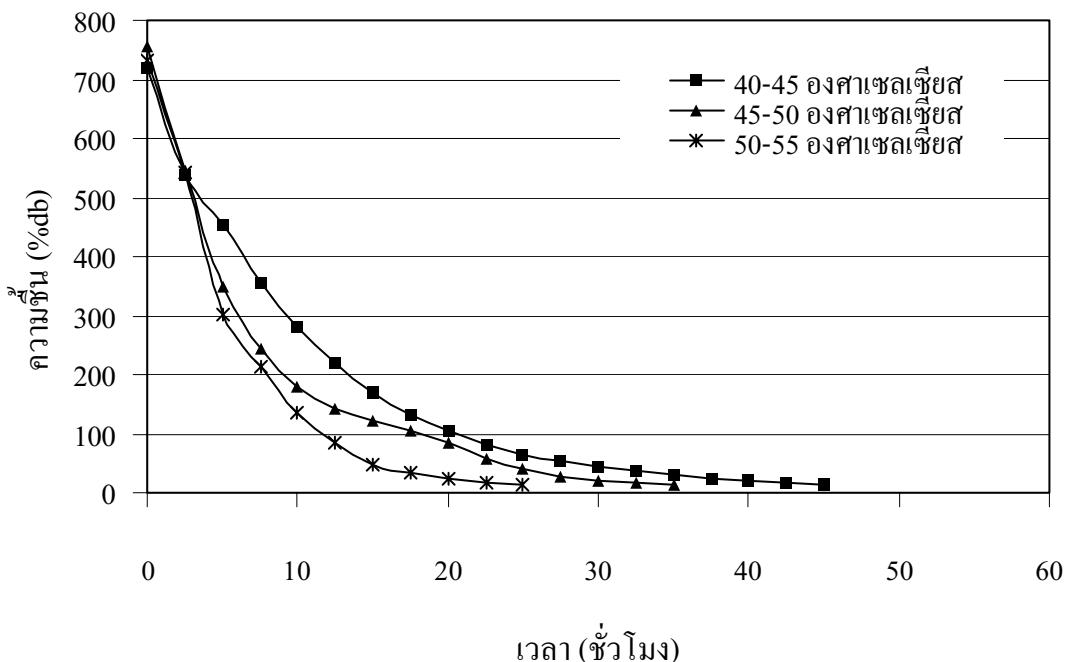
ผลการทดลองในตารางที่ 4.1a แสดงอัตราการอบแห้ง ซึ่งหมายถึงปริมาณน้ำที่ระเหยออกไปต่อหนึ่งชั่วโมง พบว่าดอกกุหลาบสีขาว ที่ BPA 25% ที่ทุกอุณหภูมิของการทดลอง มีอัตราการ อบแห้งสูงกว่าที่ BPA 50% และ 75% และยังพบว่าที่ BPA เดียวกันในทุกการทดลอง การใช้อุณหภูมิที่ 50-55 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้งสูงที่สุด โดยที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้ง เท่ากับ 0.035, 0.032 และ 0.029 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 45-50 มีอัตราการอบแห้ง เท่ากับ 0.045, 0.042 และ 0.036 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้ง เท่ากับ 0.063, 0.060 และ 0.059 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1a) ซึ่งที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้งมากที่สุด เพราะที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ใช้ระยะเวลาในการอบแห้งน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.1a อัตราการอบแห้งของดอกกุหลาบสีขาว ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่ อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ จนสิ้นสุดระยะเวลาในการทำแห้ง

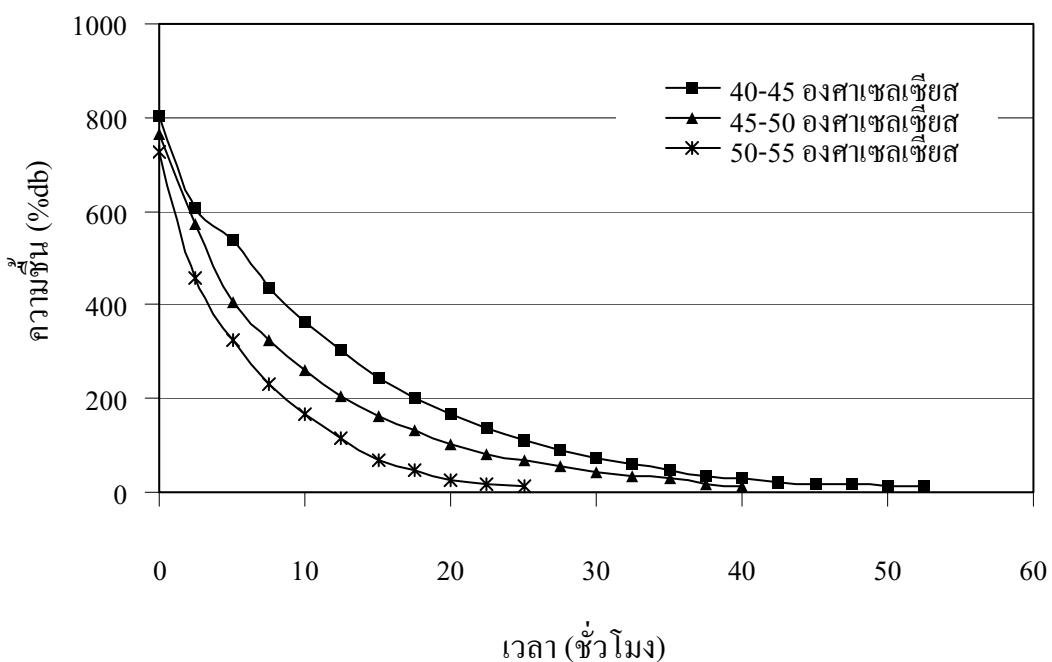
อุณหภูมิ	อัตราการอบแห้ง (กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง) ของดอกกุหลาบสีขาว		
	BPA 25%	BPA 50%	BPA 75%
40-45	0.035	0.032	0.029
45-50	0.045	0.042	0.036
50-55	0.063	0.060	0.059

รูปที่ 4.1a กราฟแสดงอัตราการอบแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ของดอกกุหลาบสีขาวที่ BPA 25%

รูปที่ 4.1b กราฟแสดงอัตราการอบแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนของดอกกุหลาบสีขาวที่ BPA 50%

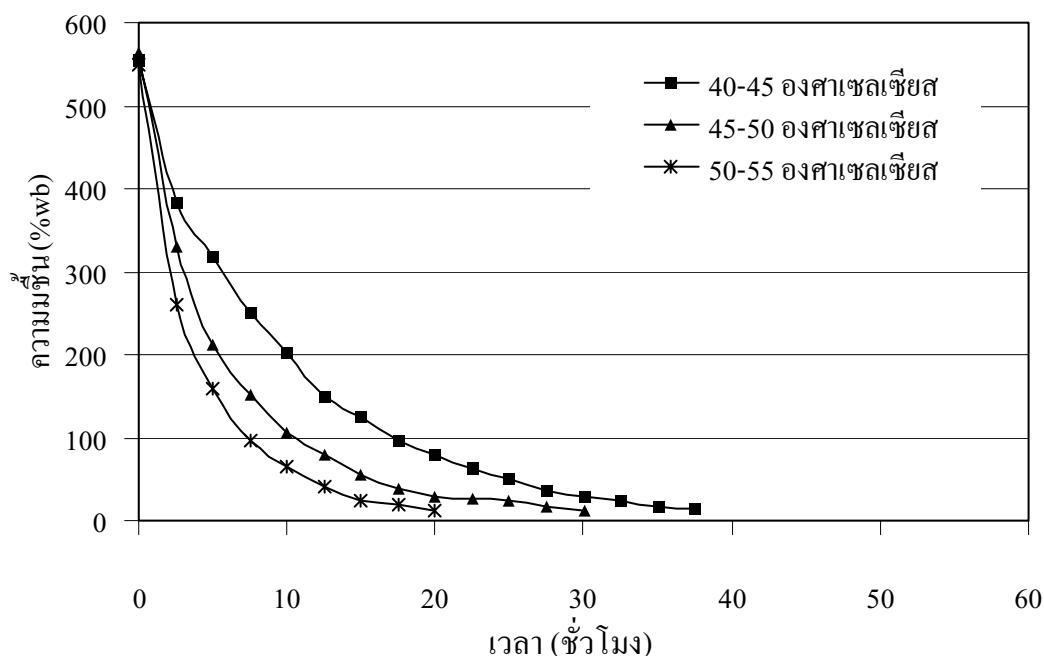
รูปที่ 4.1c กราฟแสดงอัตราการอบแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนของดอกกุหลาบสีขาวที่ BPA 75%

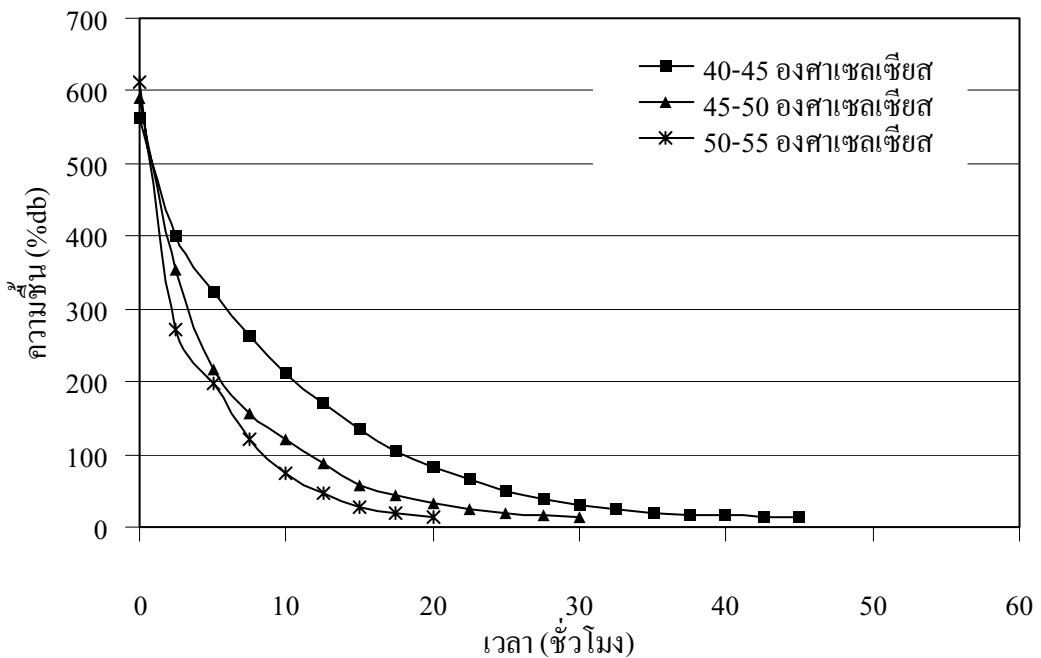
ผลการทดลองพบว่าดอกกุหลาบสีแสเดที่ BPA 25% อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่าอัตราการอบแห้งสูงที่สุด ซึ่งมีค่า เท่ากับ 0.063 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง และที่ BPA 75% อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่าอัตราการอบแห้งน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.020 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง แสดงให้เห็นว่า การใช้อุณหภูมิสูงจะทำให้มีอัตราการอบแห้งสูงด้วย

ตารางที่ 4.2a อัตราการอบแห้งของดอกกุหลาบสีแสเดท ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ จนสิ้นสุดระยะเวลาในการทำแห้ง

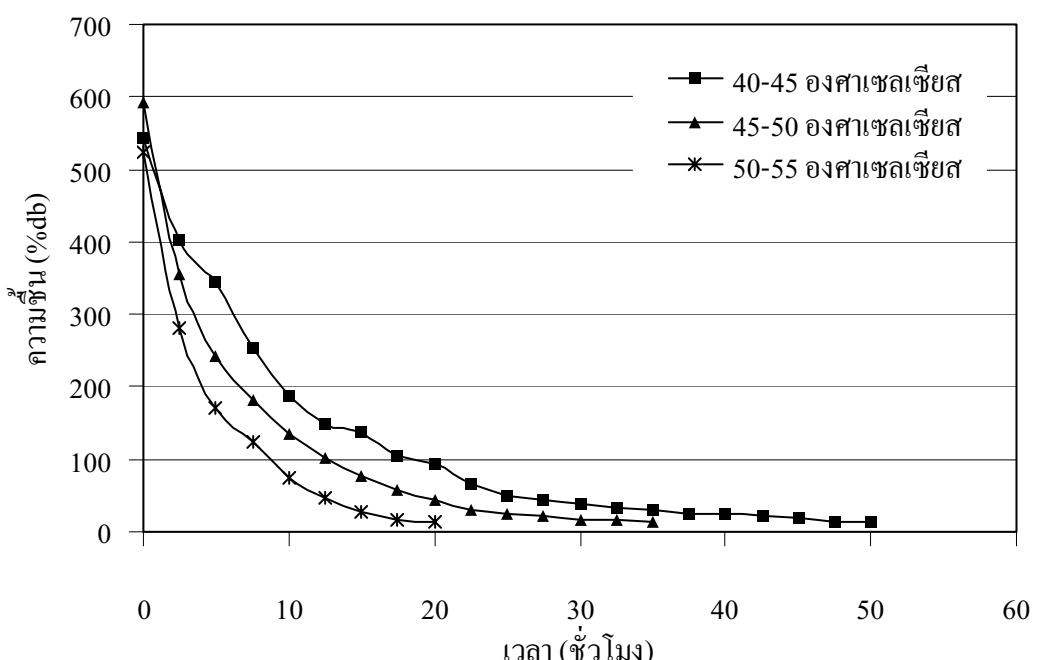
อัตราการอบแห้ง (กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง) ของดอกกุหลาบสีแสเดท			
อุณหภูมิ	BPA 25%	BPA 50%	BPA 75%
40-45	0.026	0.023	0.020
45-50	0.041	0.038	0.032
50-55	0.063	0.060	0.056

รูปที่ 4.2a กราฟแสดงอัตราการอบแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ของดอกกุหลาบสีแสเดทที่ BPA 25%

รูปที่ 4.2b กราฟแสดงอัตราการอบแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนของดอกกุหลาบสีแสเดคที่ BPA 50%

รูปที่ 4.2c กราฟแสดงอัตราการอบแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนของดอกกุหลาบสีแสเดคที่ BPA 75%

ตารางที่ 4.3 เปอร์เซ็นต์ความชื้น (%) ต่อน้ำหนักสด ของคอมพ์ทลานสีชามพูที่ผ่านการทำให้แห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ ผลของการทำให้แห้งด้วยซึ่งกิจกรรมนาน 7 วัน

		ຄວາມຊັ້ນ (%)										
		ຮະບະເຄາໄນກາຮອມແພິ່ງ (ຫຼັງໂມງ)										
ຄຸນທຳມື່ນ	% BPA	0	5	10	15	20	25	30	35	40	42.5	7 ວິໄນ
40-45°ໜີ	25	87.72	82.15	75.65	66.72	62.04	56.99	48.25	42.67	-	-	-
	50	86.82	82.14	77.08	70.69	64.19	57.94	53.52	46.54	42.74	-	-
	75	87.21	83.28	79.19	74.07	68.37	62.09	55.93	50.22	45.41	42.81	-
45-50°ໜີ	25	84.01	74.21	67.21	57.25	49.78	42.47	-	-	-	-	-
	50	83.29	74.76	65.96	58.92	50.10	43.99	-	-	-	-	-
	75	87.64	80.21	72.59	65.03	57.66	50.32	42.39	-	-	-	-
50-55°ໜີ	25	86.07	68.36	57.96	50.51	42.16	-	-	-	-	-	-
	50	84.91	67.61	57.21	49.83	42.78	-	-	-	-	-	-
	75	86.05	70.95	57.53	50.13	43.20	-	-	-	-	-	-

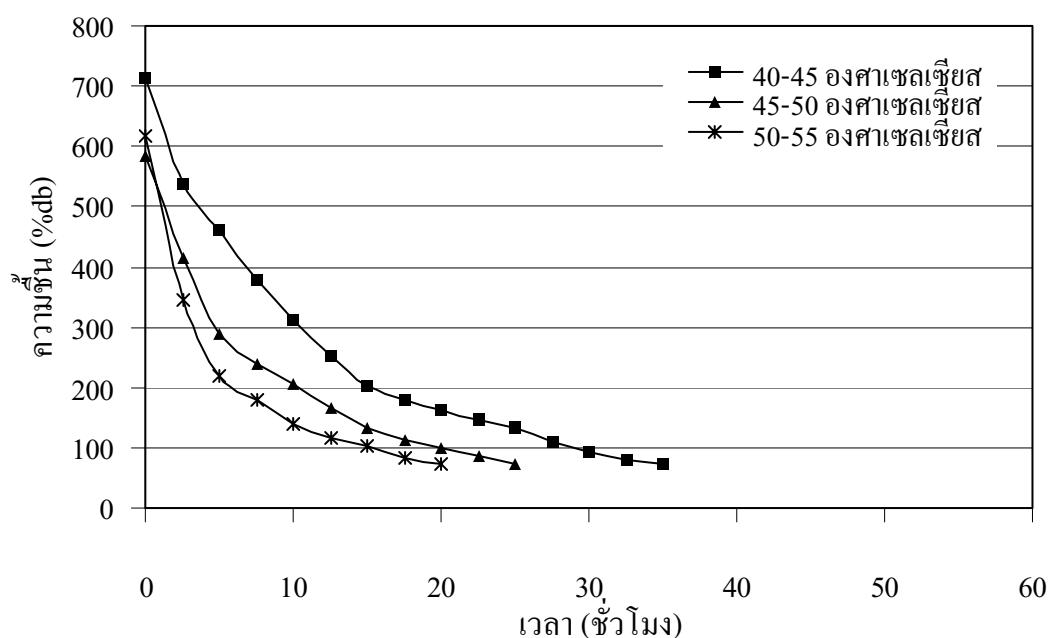
ຕົກລາດ

43.24

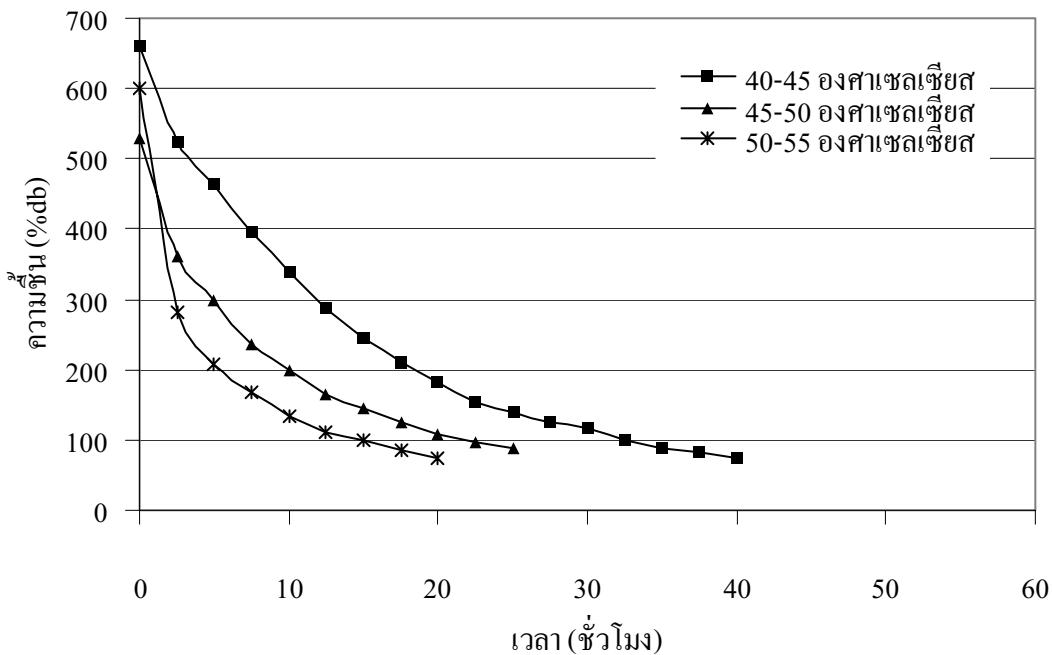
ผลการทดลองพบว่าดอกอกุหลาบสีชมพูที่ BPA 25% อุณหภูมิ 50-55, 45-50 และ 40-45 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้ง เท่ากับ 0.060, 0.046 และ 0.034 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง ตามลำดับ และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% มีค่าอัตราการอบแห้ง เท่ากับ 0.034, 0.031 และ 0.030 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าที่ BPA 25% มีอัตราการอบแห้งสูงกว่าที่ BPA 50% และ 75% ทุกอุณหภูมิของการทดลอง

ตารางที่ 4.3a อัตราการอบแห้งของดอกอกุหลาบสีชมพู ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่ อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ จนสิ้นสุดระยะเวลาในการทำแห้ง

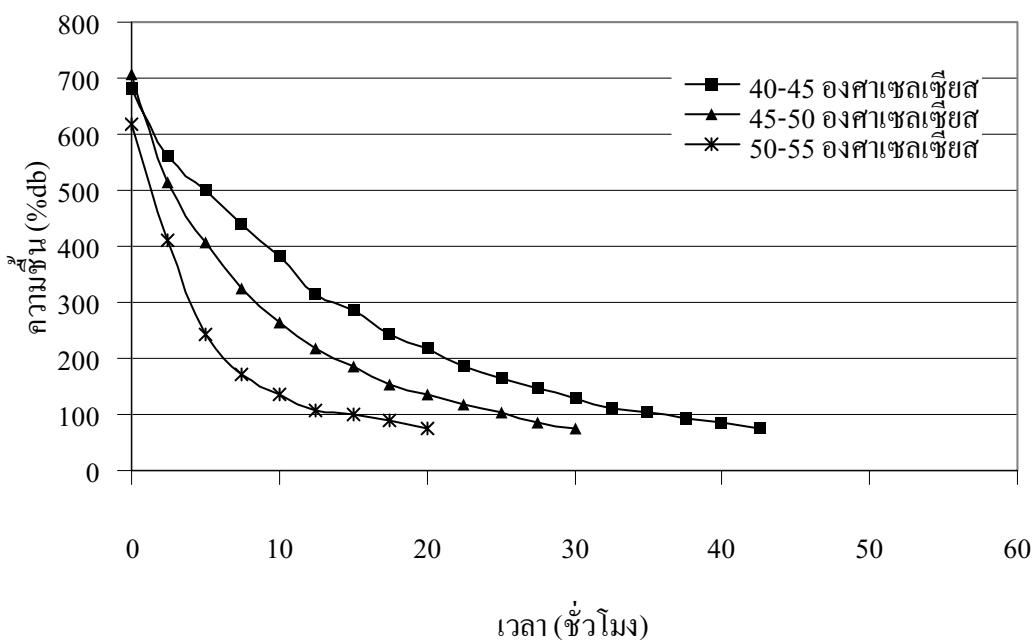
อัตราการอบแห้ง (กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง) ของดอกอกุหลาบสีชมพู			
อุณหภูมิ	BPA 25%	BPA 50%	BPA 75%
40-45	0.034	0.031	0.030
45-50	0.046	0.041	0.038
50-55	0.060	0.052	0.049

รูปที่ 4.3a กราฟแสดงอัตราการอบแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ของดอกอกุหลาบสีชมพูที่ BPA 25%

รูปที่ 4.3b กราฟแสดงอัตราการอ่อนแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนของคอกกุหลาบสีชมพูที่ BPA 50%

รูปที่ 4.3c กราฟแสดงอัตราการอ่อนแห้งในระหว่างการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนของคอกกุหลาบสีชมพูที่ BPA 75%

4.1.2 การเปลี่ยนแปลงสีของกลีบดอกกุหลาบอนแห้ง

ก. ดอกกุหลาบสีขาว

ผลการศึกษาค่า L* ซึ่งแสดงถึงความมีดีคล้ำของสีกลีบดอกกุหลาบอนแห้ง ผลการทดลองเปรียบเทียบสีของกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน พบร่วงกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า L* มากที่สุด เท่ากับ 68.78 (ตารางที่ 4.4) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบสีขาวที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% ซึ่งมีค่า L* เท่ากับ 62.76, 63.44 และ 63.40 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4) ในการอบแห้งที่ทุกการทำทดลองพบว่าค่า L* มีค่าลดลงเมื่อระยะเวลาในการทำแห้งเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้กลีบดอกกุหลาบมีสีมีดีคล้ำมากขึ้น โดยเฉพาะที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ค่า L* ลดลงมากกว่าที่อุณหภูมิอื่นๆ และมีสีมีดีคล้ำแตกต่างจากการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล

ส่วนค่า C* คือค่าความเข้มของสีที่แท้จริงของกลีบดอกกุหลาบ พบร่วงจากการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า C* เท่ากับ 40.30 (ตารางที่ 4.4) โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่ อุณหภูมิ 50-55, 45-50 และ 40-45 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า C* เท่ากับ 50.44, 51.14, 51.10, 50.76, 51.06, 51.42, 58.72, 58.22 และ 59.30 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4) การเปลี่ยนแปลงของค่า C* ของกลีบดอกกุหลาบมีค่าเพิ่มมากขึ้นเมื่อระยะเวลาในการทำแห้งมากขึ้น โดยค่า C* ของกลีบดอกกุหลาบสีขาวที่ทำแห้งที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่าสูงสุด โดยค่า C* ที่เพิ่มมากขึ้นแสดงให้เห็นว่ากลีบดอกกุหลาบมีสีเหลืองเข้มขึ้น และพบว่าค่า C* มีแนวโน้มสูงขึ้นจากก่อนการทำแห้งซึ่งแสดงให้เห็นว่าอุณหภูมิมีผลทำให้สีของดอกกุหลาบมีสีแดงเข้มมากขึ้น

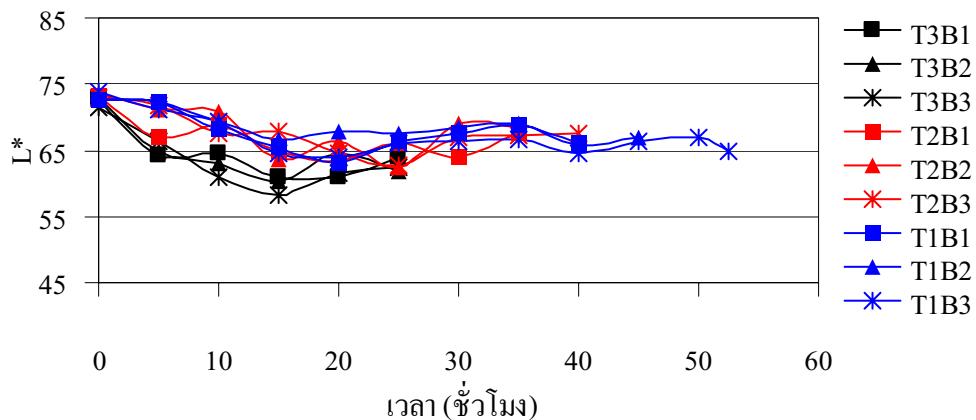
ค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีขาว ในการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า h° เท่ากับ 88.72 (ตารางที่ 4.4) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% ซึ่งมีค่า h° เท่ากับ 83.20, 83.40 และ 83.68 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4) เมื่อเปรียบเทียบค่า h° ที่อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ กันค่า h° ที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลพบว่า ที่อุณหภูมิ 40-45 และ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า h° ใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล ซึ่งมีค่า h° อยู่ในช่วง 87.50-89.16 และมีค่าสูงกว่าที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส แสดงให้เห็นว่าการทำแห้งที่อุณหภูมิสูงจะทำให้สีของดอกกุหลาบมีสีเข้มมากขึ้น

จากผลการทำทดลองพบว่าการใช้อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ทำให้ดอกกุหลาบสีขาวแห้งมีคุณภาพสีที่ใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมากที่สุด

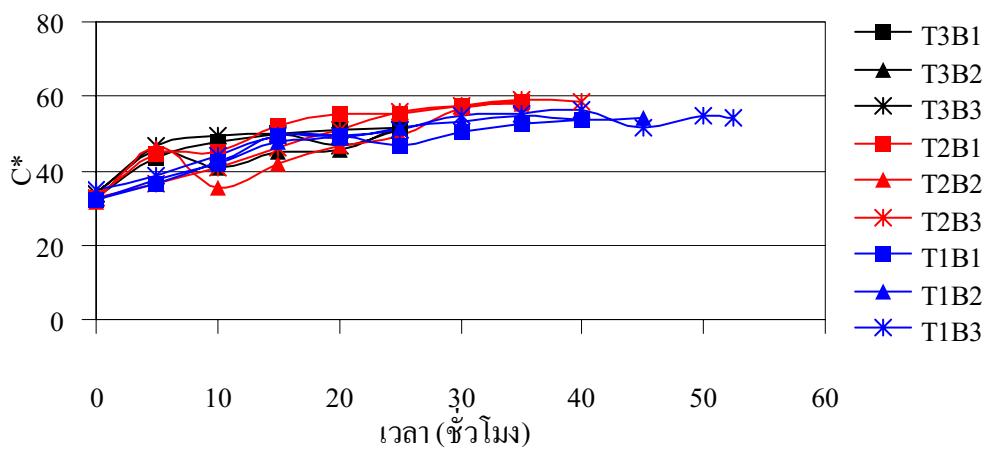
**ตารางที่ 4.4 ค่าสีของดูออกุหลาบสีขาว ที่ผ่านการทำให้แห้งตัวยรับประทานรักษาความชื้นที่อุณหภูมิเดียว BPA ต่างๆ จนถึงน้ำดูออกุหลาบในกระบวนการที่
เมื่อประยุบเทียบกับการทำแห้งตัวยติกาจลนา 7 วัน**

กรรไบร์	ค่าสีของดูออกุหลาบสีขาว					h^0
	L*	a*	b*	C*		
ดูออกุหลาบสีขาวสด	72.42a	0.57d	33.28d	33.29d		87.50a
อุณหภูมิ 40-45°ฯ BPA 25% นาน 40 ชั่วโมง	68.56b	1.28c	50.44b	50.44b		88.10a
อุณหภูมิ 40-45°ฯ BPA 50% นาน 45 ชั่วโมง	68.62b	0.84cd	51.10b	51.14b		89.16a
อุณหภูมิ 40-45°ฯ BPA 75% นาน 52.5 ชั่วโมง	68.38b	1.02cd	50.84b	51.10b		88.88a
อุณหภูมิ 45-50°ฯ BPA 25% นาน 35 ชั่วโมง	68.76b	1.08cd	50.66b	50.76b		88.18a
อุณหภูมิ 45-50°ฯ BPA 50% นาน 35 ชั่วโมง	68.76b	1.20cd	50.96b	51.06b		88.08a
อุณหภูมิ 45-50°ฯ BPA 75% นาน 40 ชั่วโมง	68.52b	1.00cd	51.31b	51.42b		89.02a
อุณหภูมิ 50-55°ฯ BPA 25% นาน 25 ชั่วโมง	62.76c	6.06a	58.62a	58.72a		83.20b
อุณหภูมิ 50-55°ฯ BPA 50% นาน 25 ชั่วโมง	63.44c	4.92b	58.12a	58.22a		83.40b
อุณหภูมิ 50-55°ฯ BPA 75% นาน 25 ชั่วโมง	63.40c	5.64ab	59.22a	59.30a		83.68b
ใช้ติกาจล นาน 7 วัน	68.78b	0.90cd	40.24c	40.30c		88.72a
CV(%)	1.03	32.77	2.89	2.85		1.06

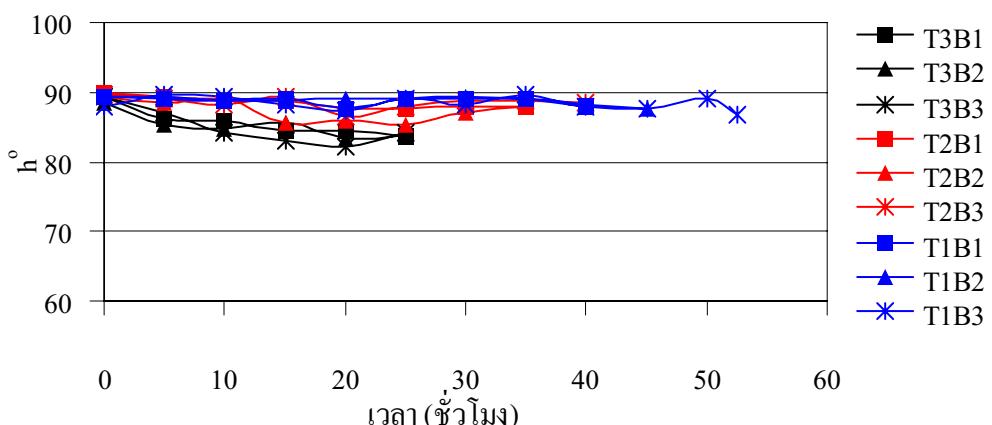
หมายเหตุ อุณหภูมิทำตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งด้วยกันที่แตกต่างกันและไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

รูปที่ 4.4a ค่า L^* ของกลีบดอกกุหลาบสีขาวเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

รูปที่ 4.4b ค่า C^* ของกลีบดอกกุหลาบสีขาวเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

รูปที่ 4.4c ค่า $h^°$ ของกลีบดอกกุหลาบสีขาวเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

หมายเหตุ T1, T2, T3 คือ $40-45^{\circ}\text{C}$, $45-50^{\circ}\text{C}$, $50-55^{\circ}\text{C}$, B1, B2, B3 คือ BPA 25%, BPA 50%, BPA 75%

ข. ดอกกุหลาบสีแสด

การเปลี่ยนแปลงค่า L* ของกลีบดอกกุหลาบสีแสด พบร่วมดอกกุหลาบสีแสดที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า L* เท่ากับ 27.34 (ตารางที่ 4.5) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบสีแสดที่ทำแห้งด้วยระบบบีมความร้อน ที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% ซึ่งมีค่า L* เท่ากับ 23.14, 23.24 และ 23.14 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5) กลีบดอกกุหลาบสีแสดตอบแห้งที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 และ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า L* ใกล้เคียงกับกลีบดอกกุหลาบสีแสดที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) โดยการอบแห้งที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า L* เท่ากับ 26.44, 26.80 และ 26.66 และที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า L* เท่ากับ 26.50, 27.00 และ 26.70 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5) ที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า L* ต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่าการใช้อุณหภูมิสูงในการทำแห้งจะทำให้ดอกกุหลาบสีแสดมีสีคล้ำมากขึ้น

ค่า C* คือค่าความเข้มของสีที่แท้จริงของกลีบดอกกุหลาบอบแห้ง โดยการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลและการทำแห้งด้วยระบบบีมความร้อนที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% มีค่า C* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) โดยการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า C* เท่ากับ 81.48 และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% มีค่า C* เท่ากับ 79.24, 79.38 และ 79.24 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5) โดยพบว่าที่อุณหภูมิ 40-45 มีค่า C* เท่ากับ 80.68, 80.60 และ 80.52 และอุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า C* เท่ากับ 81.46, 81.92 และ 81.70 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล และแสดงว่ากลีบดอกกุหลาบสีแสดที่ทำแห้งที่อุณหภูมิ 40-45 และที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีความเข้มของสีแ昏มากกว่าที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส

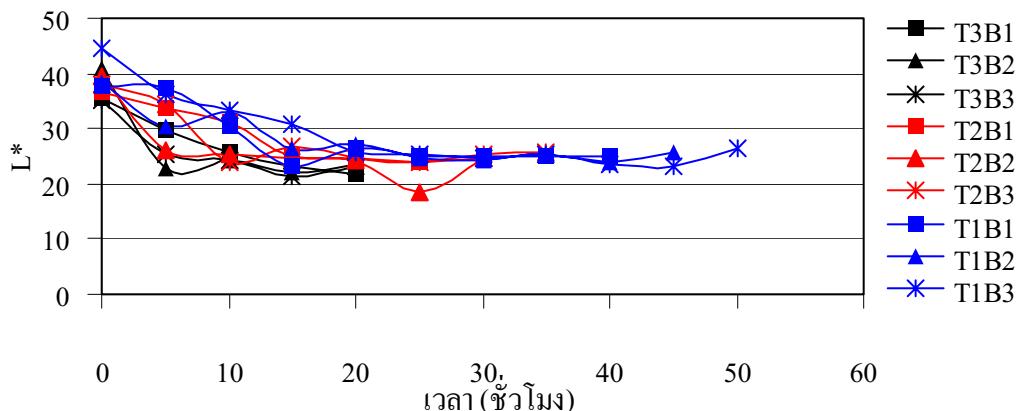
การเปลี่ยนแปลงค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีแสดที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% ซึ่งการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า h° เท่ากับ 31.84 และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% มีค่า h° เท่ากับ 29.08, 29.52 และ 29.00 ตามลำดับ แต่การทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า h° ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส และที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส โดยที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า h° เท่ากับ 32.02, 31.06 และ 31.66 และที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า h° เท่ากับ 31.48, 31.54 และ 31.68 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5)

จากผลการทดลองพบว่าการใช้อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ทำให้ดอกกุหลาบสีแสดตอบแห้งมีคุณภาพสีที่ใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมากที่สุด

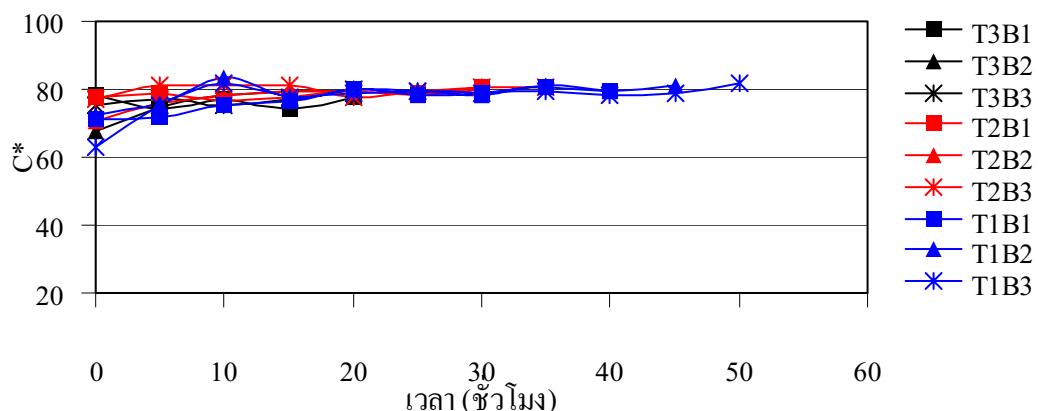
ตารางที่ 4.5 ค่าสีของดอกหูลาบสีแสดง ทั่วไปการทำให้หงุดหงิด ความร้อนที่อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ บนสีน้ำเงินตัดระฆังเวลาในการทำให้เมื่อบรรรปรับเที่ยวกับการทำให้หงุดหงิดติดกาว 7 วัน

กรรไบร์	ค่าสีของดอกหูลาบสีแสดง				
	L*	a*	b*	C*	h°
ดอกหูลาบสีแสดงสด	36.71a	60.04d	44.94a	75.06d	36.76a
อุณหภูมิ 40-45°ฯ BPA 25% นา่น 40 ชั่วโมง	26.44b	68.80b	42.32b	80.68ab	32.02bc
อุณหภูมิ 40-45°ฯ BPA 50% นา่น 45 ชั่วโมง	26.80b	68.76b	41.90b	80.60ab	31.36b
อุณหภูมิ 40-45°ฯ BPA 75% นา่น 52.5 ชั่วโมง	26.66b	68.74b	41.36b	80.52ab	31.66b
อุณหภูมิ 45-50°ฯ BPA 25% นา่น 35 ชั่วโมง	26.50b	69.16b	44.24ab	81.46ab	31.48b
อุณหภูมิ 45-50°ฯ BPA 50% นา่น 35 ชั่วโมง	27.00b	69.08b	43.60ab	81.92a	31.54b
อุณหภูมิ 45-50°ฯ BPA 75% นา่น 40 ชั่วโมง	26.70b	69.16b	43.84ab	81.70ab	31.68b
อุณหภูมิ 50-55°ฯ BPA 25% นา่น 25 ชั่วโมง	23.14c	70.02a	36.58c	79.24c	29.08d
อุณหภูมิ 50-55°ฯ BPA 50% นา่น 25 ชั่วโมง	23.24c	70.56a	36.52c	79.38c	29.52cd
อุณหภูมิ 50-55°ฯ BPA 75% นา่น 25 ชั่วโมง	23.14c	70.50a	36.36c	79.24c	29.00d
ใช้ชิปิกเจล นา่น 7 วัน	27.34b	66.30c	43.30ab	81.48ab	31.84b
CV(%)	3.89	1.57	5.58	2.45	4.53

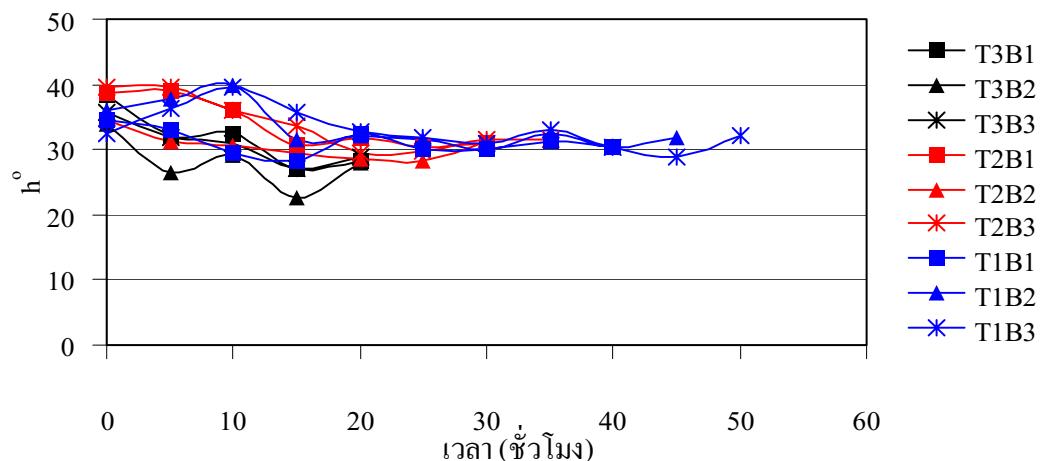
หมายเหตุ อักษรที่ตามหลังค่าผลลัพธ์ในแนวนอนที่แตกต่างกันแสดงถึงความแตกต่างกันของน้ำหนักที่รับประทานซึ่งอยู่ที่ 95%

รูปที่ 4.5a ค่า L^* ของกลีบดอกกุหลาบสีแสเดดเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

รูปที่ 4.5b ค่า C^* ของกลีบดอกกุหลาบสีแสเดดเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

รูปที่ 4.5c ค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีแสเดดเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

หมายเหตุ T1, T2, T3 คือ 40-45°C, 45-50°C, 50-55°C, B1, B2, B3 คือ BPA 25%, BPA 50%, BPA 75%

ค. ดอกกุหลาบสีชมพู

ผลการศึกษาค่า L* ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพู ที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน พ布ว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า L* เท่ากับ 30.56 (ตารางที่ 4.6) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 50-55, 45-50 และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส โดยกลีบดอกกุหลาบที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่ อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า L* เท่ากับ 19.98, 20.10 และ 19.43 ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า L* เท่ากับ 20.02, 20.54 และ 20.64 และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า L* เท่ากับ 19.20, 19.32 และ 19.82 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่า L* ของกลีบดอกกุหลาบที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส กับค่า L* ของดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล พ布ว่าที่อุณหภูมิ 50-55, 45-50 และที่ 40-45 องศาเซลเซียสมีค่า L* น้อยกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลแสดงว่าดอกกุหลาบสีชมพูก่อนแห้งมีสีคล้ำลง

การเปลี่ยนแปลงค่า C* ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล ซึ่งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส โดยกลีบดอกกุหลาบสีชมพูในการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า C* เท่ากับ 63.64 ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า C* เท่ากับ 70.82, 68.94 และ 69.02 ที่ อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า C* เท่ากับ 70.44, 73.40 และ 73.44 และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า C* เท่ากับ 71.06, 71.82 และ 72.68 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6) โดยค่า C* ของกลีบ ดอกกุหลาบอบแห้งที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า C* สูงสุด รองลงมาคือกลีบดอกกุหลาบอบแห้งที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6) และคงให้เห็นว่าอุณหภูมิมีผลต่อค่า C* ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพู คือการอบแห้งที่อุณหภูมิสูง ทำให้กลีบดอกกุหลาบอบแห้งมีสีชมพูเข้มมากขึ้น

สำหรับค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า h° เท่ากับ 31.84 (ตารางที่ 4.6) ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับสีของกลีบ ดอกกุหลาบที่ทำแห้งที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25% ซึ่งมีค่า h° เท่ากับ 15.60 แต่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 50% และ 75% มีค่า h° เท่ากับ 16.86 และ 17.10 ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศา

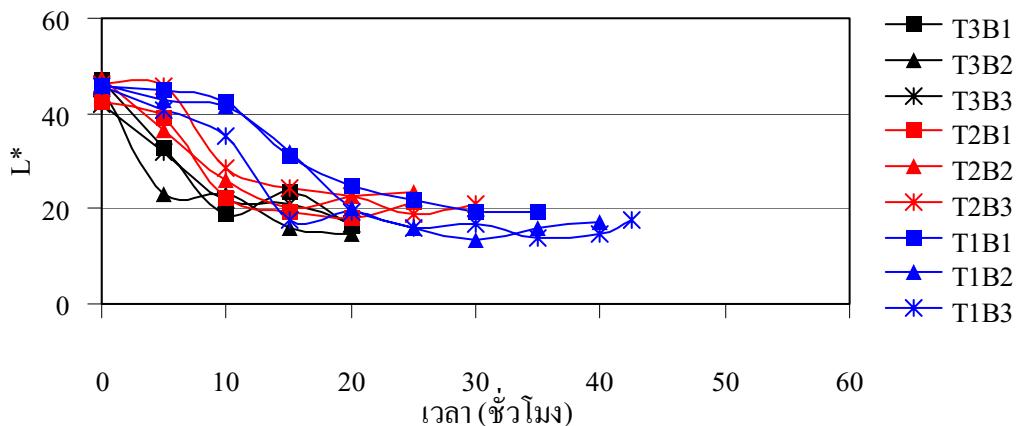
เซลเซียส มีค่า h° เท่ากับ 20.72, 20.12 และ 20.80 และ ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า h° เท่ากับ 19.76, 19.68 และ 20.40 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6) เมื่อเปรียบเทียบ
ค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่อบแห้งที่อุณหภูมิ 40-45, 45-50 และ 50-55 องศาเซลเซียส กับ
ค่า h° ที่ทำแห้งด้วยชลิกาเจล พบว่า ที่อุณหภูมิ 40-45, 45-50 และ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า h°
สูงกว่ากลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยชลิกาเจล แสดงให้เห็นว่ากลีบดอกกุหลาบมีสีชมพูเข้ม^{มากขึ้น} โดยเฉพาะที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า h° สูงที่สุด

จากการทดลองพบว่าที่ทุกอุณหภูมิของการทดลองอบแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน จะ^{ทำให้} ค่า h° ของกุหลาบสีชมพูอบแห้งมีสีที่เข้มมากกว่าการทำแห้งด้วยชลิกาเจโลย่างชัดเจน โดยพบว่าที่^{อุณหภูมิ 45-50} องศาเซลเซียส ค่า h° ของกุหลาบสีชมพูแห้งมีคุณภาพสีที่ใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยชลิกาเจลมากที่สุด

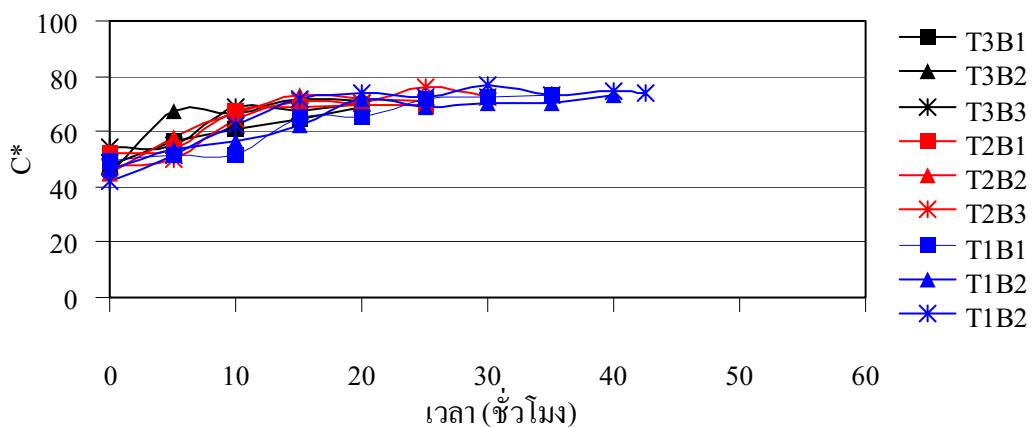
ตารางที่ 4.6 ค่าสีของลดอลกุหลาบสีชมพู ที่ผ่านการทำให้แห้งตัวระบบปฏิรูปความร้อนที่อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ จนถึงน้ำดูดน้ำเสียในกรอบแบบไฟฟ้า
เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งตัวยัชติกาจลนา 7 วัน

กรรไบร์	ค่าสีของลดอลกุหลาบสีชมพู				
	L*	a*	b*	C*	hue
ลดอลกุหลาบสีชมพูสด	36.79a	61.10e	43.88a	75.36a	35.64a
อุณหภูมิ 40-45 °C BPA 25% นาน 40 ชั่วโมง	19.20c	68.70a	22.48bc	70.82cd	20.72b
อุณหภูมิ 40-45 °C BPA 50% นาน 45 ชั่วโมง	19.32c	65.86bc	20.14cd	68.94d	20.12b
อุณหภูมิ 40-45 °C BPA 75% นาน 52.5 ชั่วโมง	19.82c	65.26cd	22.28bc	69.02d	20.80b
อุณหภูมิ 45-50 °C BPA 25% นาน 35 ชั่วโมง	20.02c	65.52cd	22.58bc	70.44cd	19.76bc
อุณหภูมิ 45-50 °C BPA 50% นาน 35 ชั่วโมง	20.54c	68.58a	26.06b	73.40ab	19.68bc
อุณหภูมิ 45-50 °C BPA 75% นาน 40 ชั่วโมง	20.64c	68.82a	25.58b	73.44ab	20.40b
อุณหภูมิ 50-55 °C BPA 25% นาน 25 ชั่วโมง	19.98c	68.84a	17.14de	71.06bc	15.60de
อุณหภูมิ 50-55 °C BPA 50% นาน 25 ชั่วโมง	20.10c	68.24a	22.32bc	71.82bc	16.86d
อุณหภูมิ 50-55 °C BPA 75% นาน 25 ชั่วโมง	19.43c	67.40ab	26.36b	72.68bc	17.10cd
ใช้ยัชติกาจลนา 7 วัน	30.56b	63.72.d	14.60e	63.64e	13.22e
CV(%)	6.21	2.15	16.77	2.83	10.95

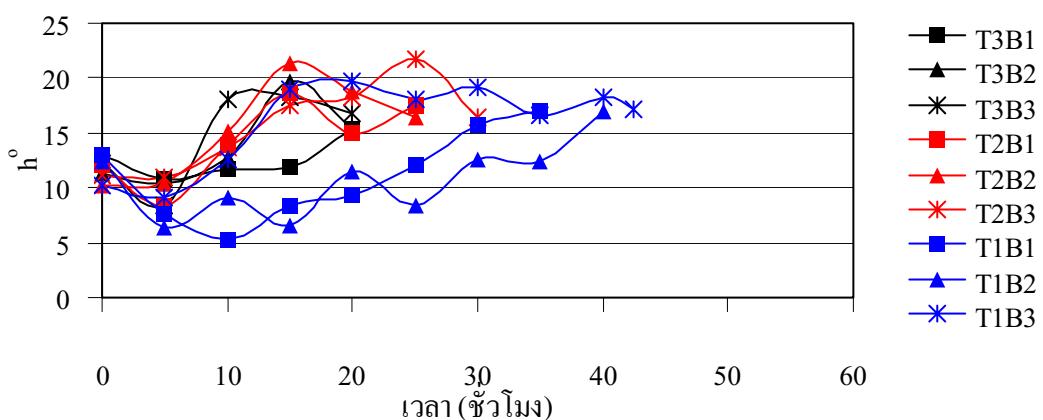
หมายเหตุ อัตราการลดอลกุหลาบสีชมพูในแนวตั้งตัวอย่างที่แตกต่างกันของน้ำมันยี่น้ำมันที่รักษาความชื้น 95%

รูปที่ 4.6a ค่า L^* ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

รูปที่ 4.6b ค่า C^* ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

รูปที่ 4.6c ค่า $h^°$ ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

หมายเหตุ T1, T2, T3 คือ 40-45°C, 45-50°C, 50-55°C, B1, B2, B3 คือ BPA 25%, BPA 50%, BPA 75%

4.1.3 ค่า a_w ของดอกกุหลาบแห้ง

ผลการทดลองวัดค่า a_w ของดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน พบว่าดอกกุหลาบสีขาวที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล มีค่า a_w เท่ากับ 0.331 (ตารางที่ 4.7) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับดอกกุหลาบสีขาวที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่ BPA 25%, 50% และ 75% โดยที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า a_w เท่ากับ 0.280, 0.286 และ 0.290 และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า a_w เท่ากับ 0.349, 0.360 และ 0.366 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7) แต่การทำแห้งด้วยซิลิกาเจล มีค่า a_w ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับค่า a_w ของดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% ซึ่งมีค่า a_w เท่ากับ 0.329, 0.338 และ 0.342 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7) ผลการศึกษาพบว่าในการทำแห้งที่อุณหภูมิสูงขึ้น มีผลทำให้ค่า a_w ของดอกกุหลาบลดลง เพราะอุณหภูมิที่สูงขึ้นช่วยเร่งให้น้ำอิสระระเหยออกไปได้มากขึ้น จึงส่งผลให้ดอกกุหลาบที่อบแห้งที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า a_w ลดลงมากที่สุด

สำหรับดอกกุหลาบสีสด ที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล มีค่า a_w เท่ากับ 0.341 (ตารางที่ 4.7) ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับดอกกุหลาบสีสดที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% โดยมีค่า a_w เท่ากับ 0.345, 0.347 และ 0.349 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7) แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 และ 50-55 องศาเซลเซียส โดยที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า a_w เท่ากับ 0.367, 0.378 และ 0.381 และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า a_w เท่ากับ 0.283, 0.303 และ 0.304 เมื่อเปรียบเทียบค่า a_w ที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ที่มีค่า a_w ของดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจล พบว่าที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า a_w ใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล และพบว่าการทำแห้งที่อุณหภูมิต่ำมีผลทำให้ดอกกุหลาบแห้งมีค่า a_w สูง ซึ่งจะเห็นได้ว่าที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า a_w สูงที่สุด

ส่วนดอกกุหลาบสีชมพู ที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล มีค่า a_w เท่ากับ 0.598 (ตารางที่ 4.7) ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 และ 45-50 องศาเซลเซียส โดยที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่า a_w เท่ากับ 0.611, 0.617 และ 0.644 และที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่า a_w เท่ากับ 0.578, 0.593 และ 0.616 แต่ดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจล มีค่า a_w แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับดอกกุหลาบที่ทำแห้งที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส BPA 25%, 50% และ 75% ซึ่งมีค่า a_w เท่ากับ 0.534, 0.549

และ 0.537 เมื่อเปรียบเทียบค่า a_w ของดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน และพบว่าที่ อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่า a_w ต่ำที่สุด และที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียสมีค่า a_w สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าอุณหภูมิที่ใช้ทำแห้งมีผลต่อการลดลงของค่า a_w ในดอกกุหลาบสีชมพู เพราะที่ อุณหภูมิสูงขึ้นจะช่วยให้ปริมาณน้ำที่เป็นอิสระสามารถเหยือกไปได้เพิ่มมากขึ้น และจากผล การทดลองจะพบว่าดอกกุหลาบสีชมพูมีค่าความชื้นที่สูงกว่าดอกกุหลาบสีขาวและสีแสด เพราเดอก กุหลาบสีชมพูมีค่าความชื้นที่สูงกว่าดอกกุหลาบสีขาวและสีแสด จึงส่งผลให้ดอกกุหลาบสีชมพู อบแห้งมีค่า a_w สูงกว่าดอกกุหลาบสีขาวและสีแสดอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 4.7 ค่า a_w ของดอกกุหลาบ ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ จนสิ้นสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วย ชีลิ กาเจลนาน 7 วัน

อุณหภูมิ	กรรมวิธี	ค่า a_w ของดอกกุหลาบ		
		ดอกสีขาว	ดอกสีแสด	ดอกสีชมพู
40-45°ฯ	BPA 25% นาน 40 ชั่วโมง	0.349ab	0.367ab	0.611ab
	BPA 50% นาน 45 ชั่วโมง	0.360a	0.378a	0.617ab
	BPA 75% นาน 52.5 ชั่วโมง	0.366a	0.381a	0.644b
45-50°ฯ	BPA 25% นาน 35 ชั่วโมง	0.329c	0.345c	0.578ab
	BPA 50% นาน 35 ชั่วโมง	0.338bc	0.347bc	0.593ab
	BPA 75% นาน 40 ชั่วโมง	0.342bc	0.349bc	0.616ab
50-55°ฯ	BPA 25% นาน 25 ชั่วโมง	0.280d	0.283e	0.538c
	BPA 50% นาน 25 ชั่วโมง	0.286d	0.303d	0.549c
	BPA 75% นาน 25 ชั่วโมง	0.290d	0.304d	0.537c
ใช้ชีลิกาเจล นาน 7 วัน		0.331c	0.341c	0.598ab
CV(%)		3.65	3.89	8.41

หมายเหตุ อักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวกันที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4.1.4 ค่าแรงต้านการดึงของกลีบดอกกุหลาบ

ผลการทดลองหาค่าแรงต้านการดึงของกลีบดอกกุหลาบ ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน และการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน พบร่วงกลีบดอกกุหลาบสีขาวที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.13 นิวตัน ดอกกุหลาบสีขาวที่ผ่านการทำแห้ง ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.16, 1.13 และ 1.04 นิวตัน ที่ อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.17, 1.04 และ 1.16 นิวตัน และที่ อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.05, 1.19 และ 1.04 ตามลำดับ ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) (ตารางที่ 4.8)

สำหรับดอกกุหลาบสีแสด ที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลมีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.40 นิวตัน (ตารางที่ 4.8) ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบ กับ ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45, 45-50 และ 50-55 องศาเซลเซียส โดยดอก กุหลาบที่ทำแห้งที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.35, 1.29 และ 1.31 นิวตัน ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.49, 1.38 และ 1.08 นิวตัน และ ที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.13, 1.74 และ 1.54 นิวตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

ส่วนค่าแรงต้านการดึงของดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจล มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 2.18 นิวตัน เปรียบเทียบกับค่าแรงต้านการดึงของดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบปั๊มความ ร้อน ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 2.07, 1.88 และ 2.10 นิวตัน ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 2.29, 2.03 และ 2.23 นิวตัน และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.67, 1.64 และ 1.59 นิวตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8) พบร่วงกลีบดอกกุหลาบสีขาวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$)

ค่าแรงต้านการดึงเป็นค่าที่ชี้บ่งถึงความแข็งแรงต่อการหดตัวของกลีบดอกกุหลาบ อบแห้ง ซึ่งถ้ากลีบดอกกุหลาบแห้งมีค่าแรงต้านการดึงสูง จะทำให้กลีบดอกกุหลาบมีความแข็งแรง และกลีบดอกกุหลาบจะหลุดออกจากฐานดอกได้ยากด้วย จัดเป็นดอกกุหลาบอบแห้งที่มีคุณภาพดี

ตารางที่ 4.8 ค่าแรงต้านการดึงของกลีบดอกกุหลาบ ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่ อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ จนสิ้นสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน

กรรมวิธี	ค่าแรงต้านการดึงของดอกกุหลาบ (นิวตัน)		
	ดอกสีขาว	ดอกสีแสด	ดอกสีชมพู
อุณหภูมิ 40-45°ซ BPA 25% นาน 40 ชั่วโมง	1.16a	1.35a	2.07a
อุณหภูมิ 40-45°ซ BPA 50% นาน 45 ชั่วโมง	1.13a	1.29a	1.88a
อุณหภูมิ 40-45°ซ BPA 75% นาน 52.5 ชั่วโมง	1.04a	1.31a	2.10a
อุณหภูมิ 45-50°ซ BPA 25% นาน 35 ชั่วโมง	1.17a	1.49a	2.29a
อุณหภูมิ 45-50°ซ BPA 50% นาน 35 ชั่วโมง	1.04a	1.38a	2.03a
อุณหภูมิ 45-50°ซ BPA 75% นาน 40 ชั่วโมง	1.16a	1.08a	2.23a
อุณหภูมิ 50-55°ซ BPA 25% นาน 25 ชั่วโมง	1.05a	1.13a	1.67a
อุณหภูมิ 50-55°ซ BPA 50% นาน 25 ชั่วโมง	1.10a	1.74a	1.64a
อุณหภูมิ 50-55°ซ BPA 75% นาน 25 ชั่วโมง	1.04a	1.54a	1.59a
ใช้ซิลิกาเจล นาน 7 วัน	1.13a	1.40a	2.18a
CV(%)	28.21	29.10	26.30

หมายเหตุ ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวทันที เทกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4.1.5 การประเมินคุณภาพของดอกกุหลาบอบแห้งด้วยลักษณะปราศจากภายนอก ผลการประเมินคุณภาพโดยใช้ลักษณะปราศจากภายนอกของดอกกุหลาบสีขาวที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน พบว่าผู้ประเมินให้คะแนนดอกกุหลาบสีขาวที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล เท่ากับ 8.41 (ตารางที่ 4.9) เมื่อเปรียบเทียบกับดอกกุหลาบอบแห้งที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 ได้คะแนนเท่ากับ 6.88, 6.83 และ 6.84 ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ได้คะแนนเท่ากับ 7.10, 7.14 และ 7.16 และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ได้คะแนนเท่ากับ 5.02, 4.96 และ 5.04 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.9) โดยพบว่าดอกกุหลาบสีขาวที่อบแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนมีลักษณะเพี้ยนเล็กน้อย เมื่อ

เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล ซึ่งทำให้ได้คะแนนต่ำกว่าดอกุหลาบที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจลและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$)

สำหรับดอกุหลาบสีสด พนวaju ประเมินให้คะแนนดอกุหลาบสีสดที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจล เท่ากับ 8.51 เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ได้คะแนน เท่ากับ 6.78, 6.80 และ 6.79 ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ได้คะแนน เท่ากับ 7.34, 7.61 และ 7.66 และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ได้คะแนน เท่ากับ 6.05, 6.06 และ 5.94 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.9) ซึ่งได้คะแนนที่ต่ำกว่าดอกุหลาบที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจลและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$)

ส่วนดอกุหลาบสีชมพู พนวaju ประเมินให้คะแนนดอกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจล เท่ากับ 8.14 (ตารางที่ 4.10) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45, 45-50 และ 50-55 องศาเซลเซียส ซึ่งที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ได้คะแนน เท่ากับ 6.81, 6.76 และ 6.78 ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส ได้คะแนน เท่ากับ 7.16, 6.96 และ 6.86 และที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ได้คะแนน เท่ากับ 4.69, 5.03 และ 4.96 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.9) โดยพบว่าสีของดอกุหลาบสีชมพูมีสีน้ำตาลอ่อนขوبกีบดอกุหลาบ นอกจากนี้กีบดอกุหลาบมีลักษณะที่เที่ยว่ยัน ซึ่งทำให้ได้คะแนนต่ำกว่าดอกุหลาบที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจลและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$)

ตารางที่ 4.9 ค่าแนวผลการประเมินคุณภาพด้วยลักษณะปรากฏภายนอกของดอกกุหลาบอบแห้ง ด้วยระบบปั๊มความร้อนที่อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชีวิกลิขิกเจลนาน 7 วัน

อุณหภูมิ	กรรมวิธี	ค่าแนวการประเมินลักษณะปรากฏภายนอก		
		ดอกสีขาว	ดอกสีแสดง	ดอกสีชมพู
40-45°ซ	BPA 25% นาน 40 ชั่วโมง	6.88c	6.78d	6.81d
	BPA 50% นาน 45 ชั่วโมง	6.83c	6.80d	6.76d
	BPA 75% นาน 52.5 ชั่วโมง	6.84c	6.79d	6.78d
45-50°ซ	BPA 25% นาน 35 ชั่วโมง	7.10b	7.34c	7.16b
	BPA 50% นาน 35 ชั่วโมง	7.14b	7.61b	6.96c
	BPA 75% นาน 40 ชั่วโมง	7.16b	7.66b	6.86bc
50-55°ซ	BPA 25% นาน 25 ชั่วโมง	5.02d	6.05e	4.96d
	BPA 50% นาน 25 ชั่วโมง	4.96d	6.06e	5.03d
	BPA 75% นาน 25 ชั่วโมง	5.04d	5.94e	4.96d
ใช้ชีวิกลิขิกเจล นาน 7 วัน		8.41a	8.51a	8.14a
CV(%)		1.45	2.22	1.21

4.1.6 การสื้นเปลือยพลังงานในการอบแห้งดอกกุหลาบ

การทำแห้งดอกกุหลาบสีขาวด้วยระบบปั๊มความร้อน ที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่ อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส พนว่าสื้นเปลือยพลังงาน เท่ากับ 30, 30.42 และ 36.27 kW-hr ที่ อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส สื้นเปลือยพลังงาน เท่ากับ 31.88, 28.91 และ 31.20 kW-hr และที่ อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส สื้นเปลือยพลังงาน เท่ากับ 25.60, 24.75 และ 23.48 kW-hr ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10) โดยพบว่าที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส สื้นเปลือยพลังงานน้อยที่สุดเนื่องจากใช้ระยะเวลาในการอบแห้งน้อยที่สุด การล้วนเปลือยพลังงานจะขึ้นกับระยะเวลาและอุณหภูมิที่ใช้ในการอบแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน

สำหรับดอกกุหลาบสีแสดง ที่อบแห้งที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส สื้นเปลือยพลังงาน เท่ากับ 30.00, 30.42 และ 34.70 kW-hr และที่อุณหภูมิ 50-55 องศา

เซลเซียส มีค่าการสิ้นเปลืองพลังงานน้อยที่สุด โดยมีค่า เท่ากับ 20.48, 19.80 และ 19.56 kW-hr เนื่องจากที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส ใช้ระยะเวลาในการทำงานแห้งน้อยที่สุด

ส่วนดอกกุหลาบสีชมพู ที่อบแห้งที่ BPA 25%, 50% และ 75% ที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส สิ้นเปลืองพลังงาน เท่ากับ 20.48, 19.80 และ 19.56 kW-hr รองลงมาคือที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส สิ้นเปลืองพลังงานมากที่สุด โดยมีค่า เท่ากับ 22.77, 21.60 และ 23.40 kW-hr ส่วนที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส สิ้นเปลืองพลังงานมากที่สุด โดยมีค่า เท่ากับ 26.25, 27.04 และ 29.36 kW-hr ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10) การอบแห้งที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส สิ้นเปลืองพลังงานมากที่สุด เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการอบแห้งนานที่สุด

ตารางที่ 4.10 การสิ้นเปลืองพลังงานของดอกกุหลาบที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนที่ อุณหภูมิและ BPA ต่างๆ

อุณหภูมิ	กรรมวิธี	การสิ้นเปลืองพลังงานของดอกกุหลาบ (kW-hr)		
		ดอกสีขาว	ดอกสีแสด	ดอกสีชมพู
40-45°ช	BPA 25% นาน 40 ชั่วโมง	30.00	30.00	26.25
	BPA 50% นาน 45 ชั่วโมง	30.42	30.42	27.04
	BPA 75% นาน 52.5 ชั่วโมง	36.27	34.70	29.36
45-50°ช	BPA 25% นาน 35 ชั่วโมง	31.88	27.33	22.77
	BPA 50% นาน 35 ชั่วโมง	28.91	25.92	21.60
	BPA 75% นาน 40 ชั่วโมง	31.2	29.78	23.40
50-55°ช	BPA 25% นาน 25 ชั่วโมง	25.60	20.48	20.48
	BPA 50% นาน 25 ชั่วโมง	24.75	19.80	19.80
	BPA 75% นาน 25 ชั่วโมง	23.47	19.56	19.56

4.2 การทำแห่งดอกกุลบานด้วยระบบสัญญาณ

4.2.1 ความชื้นของดอกกุลบาน

ผลการศึกษาการทำแห่งดอกกุลบานด้วยระบบสัญญาณ โดยทำการทดลองทำแห่งดอกกุลบาน 3 สี คือ ดอกกุลบานสีขาว สีแดง และสีชมพู ที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส เปรียบเทียบกับการทำแห่งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน ผลปรากฏว่าความชื้นเฉลี่ยหลังการทำแห่งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน ผลการทำแห่งแสดงดังในตารางที่ 4.11 ถึง 4.13 พบว่าดอกกุลบานสีขาวมีความชื้นเฉลี่ยเท่ากับ 11.34% (ฐานเปรียก) ดอกกุลบานสีแดงมีความชื้นเฉลี่ยเท่ากับ 11.04% (ฐานเปรียก) และดอกกุลบานสีชมพุมีความชื้นเฉลี่ยเท่ากับ 43.24% (ฐานเปรียก)

การทำแห่งด้วยระบบสัญญาณอุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส พบว่าดอกกุลบานสีขาวใช้เวลาในการการทำแห่ง 45, 35, 30 และ 25 ชั่วโมง ดอกกุลบานอบแห้งที่ได้มีความชื้นเฉลี่ยเท่ากับ 11.42%, 11.00%, 11.89% และ 10.83% (ฐานเปรียก) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ดอกกุลบานสีแดง ใช้เวลาในการการทำแห่ง เท่ากับ 40, 30, 25 และ 20 ชั่วโมง โดยมีความชื้นเฉลี่ยเท่ากับ 11.36%, 11.49%, 11.34% และ 10.69% (ฐานเปรียก) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ดอกกุลบานสีชมพู ใช้เวลาในการการทำแห่ง 30, 27.5, 22.5 และ 15 ชั่วโมง และมีความชื้นเฉลี่ย 43.72%, 43.85%, 42.39% และ 43.53% (ฐานเปรียก) ที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส ตามลำดับ (ตารางที่ 4.13)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า อุณหภูมิในการอบแห่งดอกกุลบานด้วยระบบสัญญาณ มีผลต่อระยะเวลาในการอบแห่ง การอบแห่งอุณหภูมิที่สูงทำให้ใช้ระยะเวลาในการอบแห่งน้อยลง เพราะอุณหภูมิสูงจะช่วยเร่งให้น้ำในดอกกุลบานระเหยออกสู่ภายนอกได้เร็วขึ้น ดังนั้นการอบแห่งที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส จึงใช้ระยะเวลาในการอบแห่งน้อยที่สุด

ผลการทดลองพบว่าดอกกุลบานสีขาวและสีแดงที่อบแห่งแล้ว มีความชื้นเฉลี่ยใกล้เคียงกัน อยู่ในช่วง 10.83%-10.89% และ 10.69%-11.49% ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากดอกกุลบานสีชมพู ซึ่งภายหลังการอบแห่งยังมีความชื้นสูงมาก อยู่ในช่วง 42.39%-43.85% การที่ยังมีความชื้นเหลืออยู่ในดอกกุลบานแห่งสีชมพูมาก เนื่องจากดอกกุลบานสีชมพูมีลักษณะของกลีบดอกที่ทับกันทำให้ไม่สามารถลดความชื้นลงได้ต่ำเหมือนกับดอกกุลบานสีขาวและดอกกุลบานสีแดง

ตารางที่ 4.11 ปริมาณต่อความถี่ (%) ของผู้คนที่มีภาระทางการเงินต่างๆ เนื่องจากภาระทางการเงินที่ต้องจ่ายต่อเดือน (บาท)

ຄວາມສິ້ນ (%) ຕ່ອນໜາກເສດຖະກິດ		ຮະບະເງວລາໃນກາວອມແກ້ງ (ຫຼັກໂມງ)									
ອຸປະກອນ	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	7 ຫຼຸມ
40°ໝາຍ	88.48	86.17	82.07	76.97	61.36	51.91	29.19	18.45	14.58	11.42	-
45°ໝາຍ	88.40	83.94	76.96	73.55	59.41	36.02	16.08	11.00	-	-	-
50°ໝາຍ	90.69	86.18	80.40	71.78	57.40	33.65	11.89	-	-	-	-
55°ໝາຍ	88.54	85.55	72.77	55.35	27.62	10.83	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.12 เปอร์เซ็นต์ความชื้น (%ต่ำน้ำหนักสด) ของดอกพุหลาบสีเสียด ที่ผ่านการพ่นหง่านค่าที่ดูดซับสูงมาก และการทำให้แห้งด้วย
ชีวภาพนาน 7 วัน

อุณหภูมิ	ระยะเวลาในการอบแห้ง (ชั่วโมง)						
	0	5	10	15	20	25	30
40 °ช	85.96	80.77	73.38	65.36	47.67	37.07	20.43
45 °ช	85.32	76.61	62.31	52.80	32.79	16.44	11.49
50 °ช	84.49	79.70	68.34	51.04	29.87	11.34	
55 °ช	84.88	77.53	52.33	27.95	10.69		
ชีวภาพ							11.04

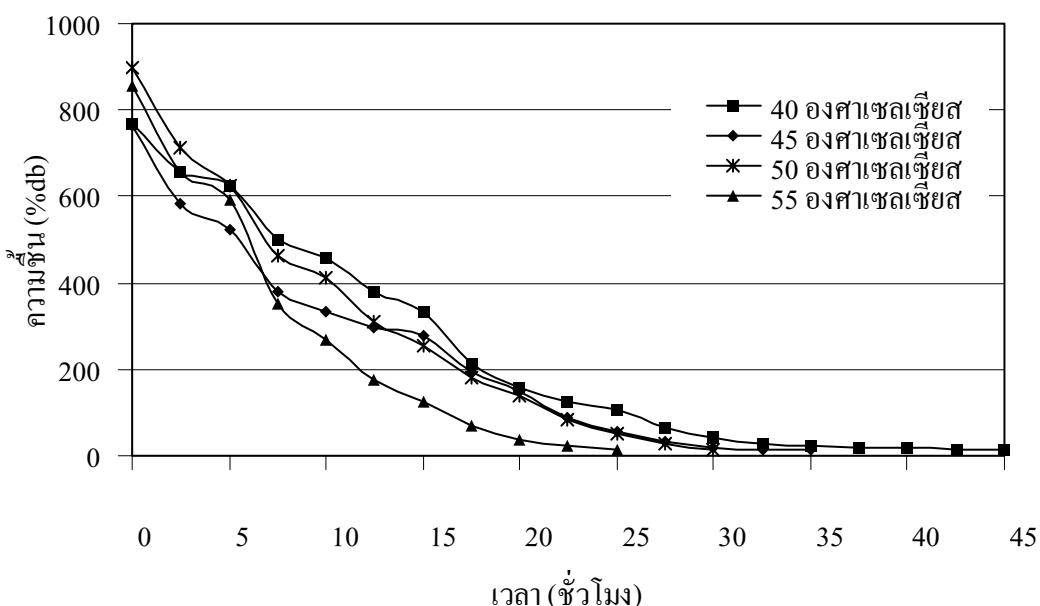
ตารางที่ 4.13 ผลรัฐน์ต่อความชื้น (%ต่อน้ำหนักตัว) ของดอกกุหลาบสีชมพู ที่ผ่านการทำให้ตัวบรรบายน้ำตามที่อุณหภูมิต่างๆ และการทำให้แห้งตัว
ตัดก้านล้าน 7 วัน

อุณหภูมิ	ความชื้น (%ต่อน้ำหนักตัว)						
	รักษะเวลาในการอบแห้ง (ชั่วโมง)						
	0	5	10	15	20	22.5	25
40°ฯ	88.14	84.20	79.92	75.39	64.92	60.73	58.04
45°ฯ	88.53	82.88	76.09	73.09	62.66	54.58	48.71
50°ฯ	87.62	83.41	76.76	67.05	53.99	42.39	43.85
55°ฯ	87.91	82.05	64.13	43.53			
ตัดก้านจด							43.24

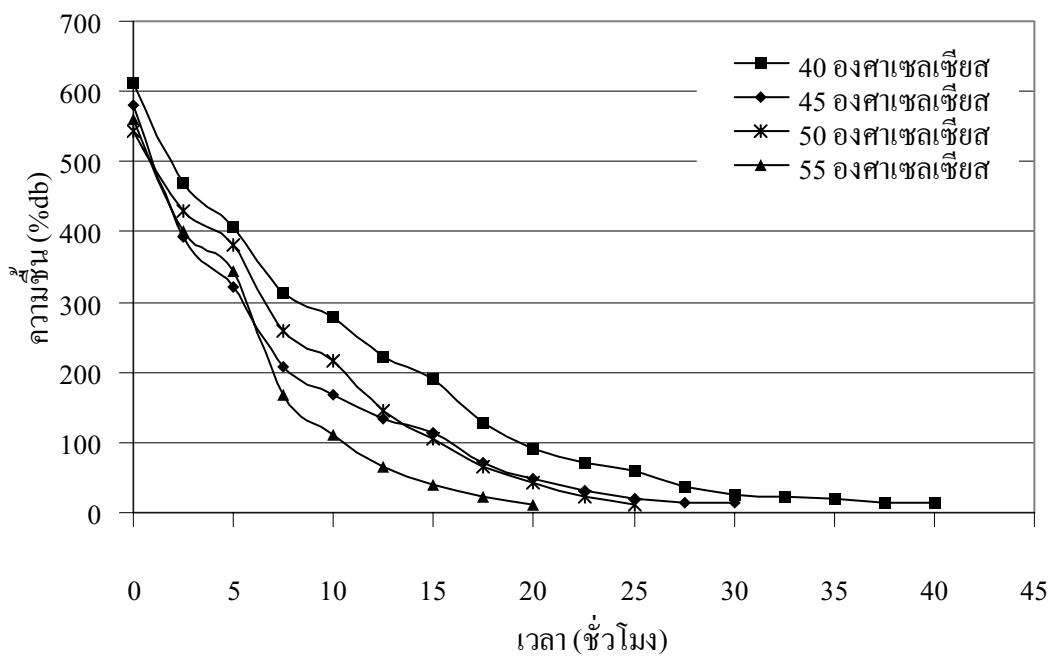
ผลการทดลองพบว่าการอบแห้งดอกกุหลาบสีขาวด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้งน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.034 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง และที่ อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้งมากที่สุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.067 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง (ตารางที่ 4.14) ดอกกุหลาบสีแสด ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้งมากที่สุด โดยมี ค่าเท่ากับ 0.054 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง รองลงมาคือ ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.042 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง และที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีอัตราการอบแห้งน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.026 กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง ส่วนดอกกุหลาบสีชมพูอบแห้งที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศา เซลเซียส มีอัตราการอบแห้ง เท่ากับ 0.040, 0.049, 0.055 และ 0.084 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 อัตราการอบแห้งของดอกกุหลาบสีขาว ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่ อุณหภูมิต่างๆ จนสิ้นสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วย ชีลิกาเจลนาน 7 วัน

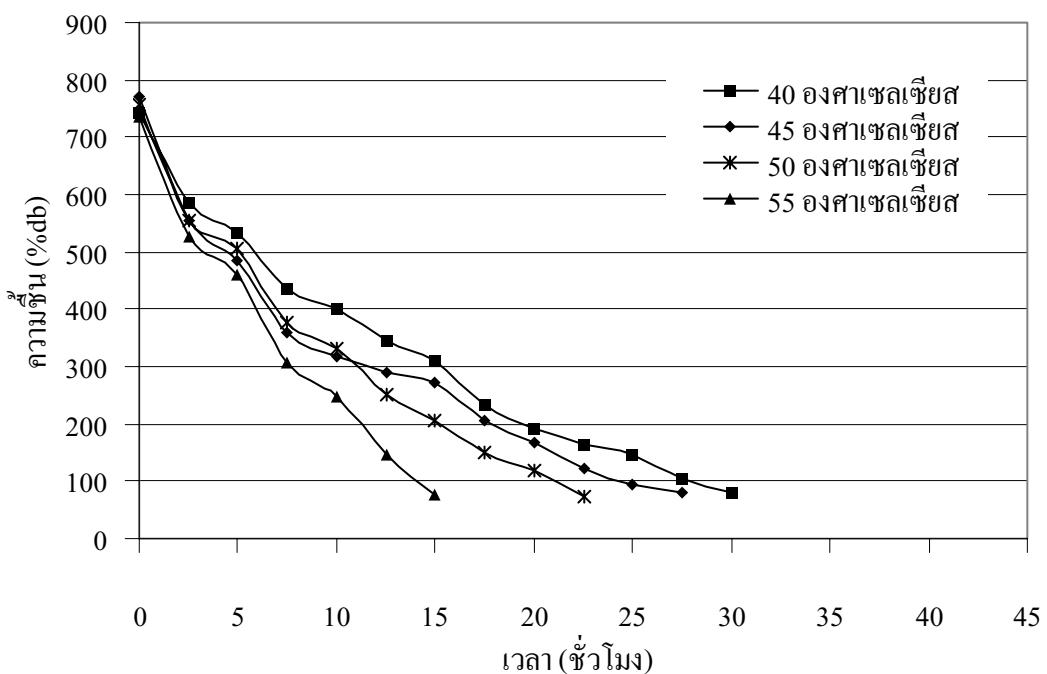
อัตราการอบแห้ง (กิโลกรัมน้ำ/ชั่วโมง) ของดอกกุหลาบ			
อุณหภูมิ	สีขาว	สีแสด	สีชมพู
40	0.034	0.026	0.040
45	0.039	0.030	0.049
50	0.055	0.042	0.055
55	0.067	0.054	0.084

รูปที่ 4.7 กราฟแสดงอัตราการอบแห้งดอกกุหลาบสีขาวด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.8 กราฟแสดงอัตราการอบแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.9 กราฟแสดงอัตราการอบแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

4.2.2 การเปลี่ยนแปลงสีของกลีบดอกกุหลาบ

ก. ดอกกุหลาบสีขาว

ผลการศึกษาค่า L* ของกลีบดอกกุหลาบสีขาว ที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน พบร่วมกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า L* เท่ากับ 68.78 (ตารางที่ 4.15) การทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า L* เท่ากับ 68.30 ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับค่า L* ของกลีบดอกกุหลาบที่อุณหภูมิ 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส โดยมีค่า L* เท่ากับ 63.12, 60.72 และ 62.08 การที่ค่า L* ของดอกกุหลาบอบแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิ 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส มีค่า L* ต่ำกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล แสดงว่ากลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศมีสีคล้ำมากกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล

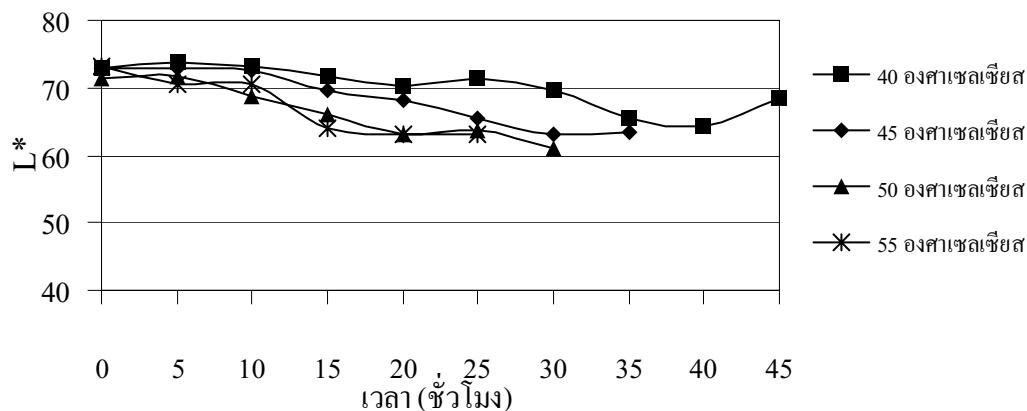
ค่า C* เป็นค่าที่แสดงถึงความเข้มของสีของกลีบดอกกุหลาบอบแห้ง ผลการทดลองพบว่ากลีบดอกกุหลาบสีขาวที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า C* 40.30 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 55 และ 40 องศาเซลเซียส มีค่า C* เท่ากับ 35.60 และ 44.98 แต่การทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า C* ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 45 และ 50 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า C* เท่ากับ 41.58 และ 39.88 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.15) โดยค่า C* ของกลีบดอกกุหลาบที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส มีค่า C* สูงที่สุด และที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียสมีค่า C* ต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่าอุณหภูมิมีผลต่อการลดลงของค่า C* ซึ่งอุณหภูมิที่ใช้ในการอบแห้งยิ่งสูงยิ่งทำให้ดอกกุหลาบอบแห้งที่ได้มีสีเข้มมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบสีขาวที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล โดยการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า h° เท่ากับ 87.50 และการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 40, 45 และ 55 องศาเซลเซียส มีค่า h° เท่ากับ 88.38, 87.80 และ 87.38 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.15) แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า h° เท่ากับ 85.20 เมื่อเปรียบเทียบค่า h° ที่อุณหภูมิ 50 และ 55 องศาเซลเซียส กับที่อุณหภูมิ 40 และ 45 องศาเซลเซียส พบร่วมกับที่อุณหภูมิ 40 และ 45 องศาเซลเซียสมีค่า h° สูงกว่า แสดงให้เห็นว่าที่อุณหภูมิ 40 และ 45 องศาเซลเซียส สีของกลีบดอกกุหลาบอบแห้งมีสีเหลืองมากขึ้น

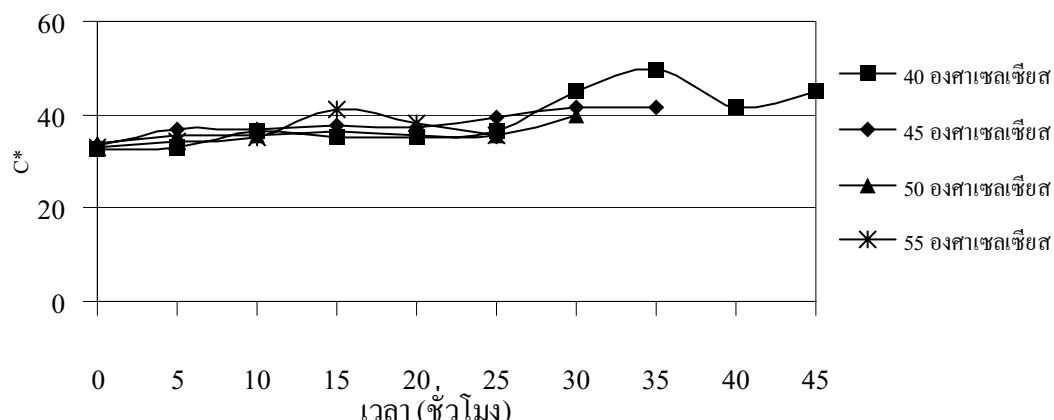
ตารางที่ 4.15 ค่าสีของดอกกุหลาบสีขาวที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิต่างๆ จนถึงสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชีลิกานเจล นาน 7 วัน

กรรมวิธี	ค่าสีของดอกกุหลาบสีขาวอบแห้ง				
	L*	a*	b*	C*	Hue angle
ดอกกุหลาบสีขาวสด	72.42a	0.57c	33.28c	33.29c	89.04a
อุณหภูมิ 40°ช	68.30b	1.24bc	45.00a	44.98a	88.38ab
อุณหภูมิ 45°ช	63.12c	1.62b	41.58b	41.58b	87.80ab
อุณหภูมิ 50°ช	60.72d	3.32a	39.76b	39.88b	85.20c
อุณหภูมิ 55°ช	62.08cd	1.62b	35.54c	35.60c	87.38b
ใช้ชีลิกานเจล นาน 7 วัน	68.78b	0.90bc	40.24b	40.30b	88.72ab
CV(%)	2.18	66.20	6.19	6.22	1.49

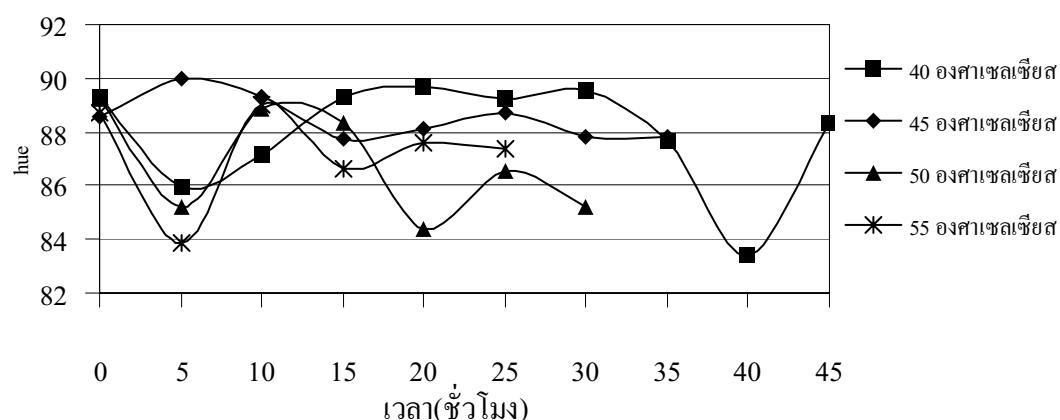
หมายเหตุ อักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวกันที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

รูปที่ 4.10a ค่า L* ของกลีบดอกกุหลาบสีขาวเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.10b ค่า C* ของกลีบดอกกุหลาบสีขาวเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.10c ค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีขาวเมื่อผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

ข. ออกกุหลาบสีแสด

ผลการศึกษาค่า L* ที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน พนว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า L* เท่ากับ 27.82 การทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่ อุณหภูมิ 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส มีค่า L* เท่ากับ 22.36, 22.12 และ 20.68 ตามลำดับ ซึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับค่า L* ของกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส โดยมีค่า L* เท่ากับ 25.32 และการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิ 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส มีค่า L* น้อยกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล แสดงให้เห็นว่าสีของกลีบดอกกุหลาบมีสีที่คล้ำลง

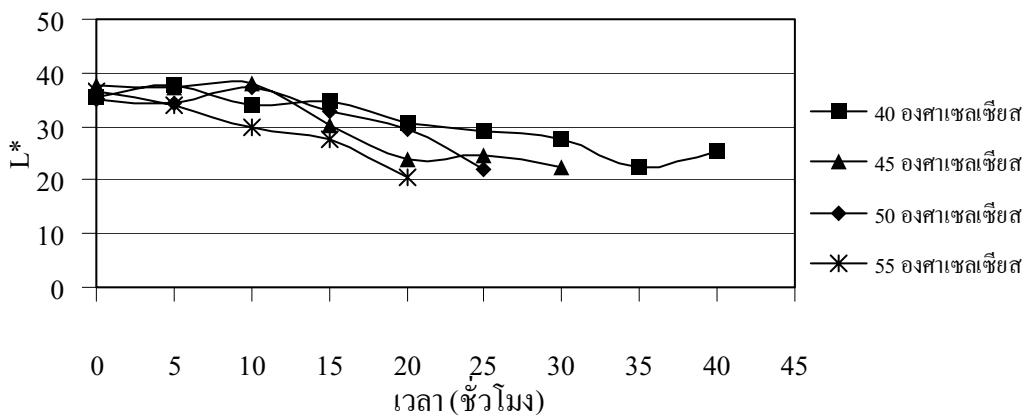
ส่วนค่า C* พนว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า C* เท่ากับ 81.48 (ตารางที่ 4.16) ซึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วย ระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 55, 50, 45 และ 40 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า C* เท่ากับ 68.10, 69.02, 67.24 และ 70.74 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.16) โดยพบว่าที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส มีค่า C* น้อยกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล แสดงว่ากลีบดอกกุหลาบที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส มีความเข้มของสีແดengน้อยกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล

ค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่า h° เท่ากับ 31.84 ซึ่งแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่ อุณหภูมิ 55, 50, 45 และ 40 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า h° เท่ากับ 24.16, 26.40, 23.36 และ 26.14 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.16) เมื่อเปรียบเทียบค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 55, 50, 45 และ 40 องศาเซลเซียส กับค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล พนว่า ที่อุณหภูมิ 55, 50, 45 และ 40 องศาเซลเซียส มีค่า h° ต่ำกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าสีของกลีบดอกกุหลาบมีสีແดengน้อย

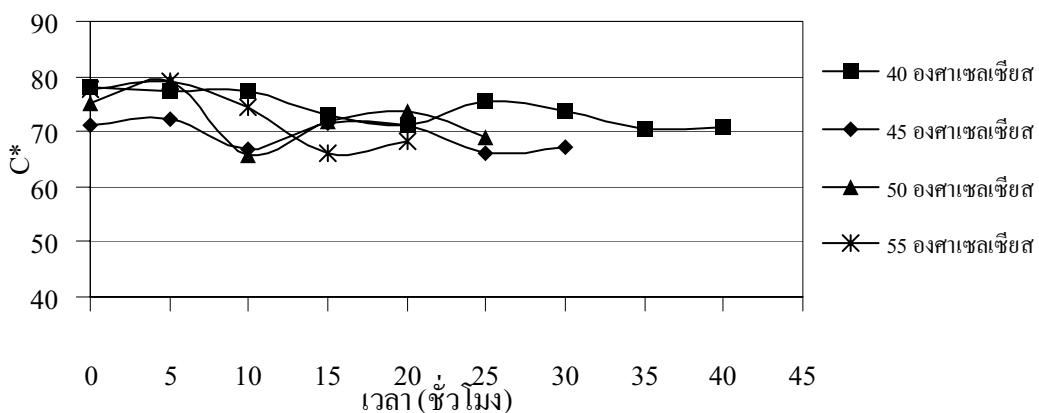
ตารางที่ 4.16 ค่าสีของดอกกุหลาบสีแสเดด ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสูญญากาศที่อุณหภูมิต่างๆ จนถึงสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชีลิกาเจล นาน 7 วัน

กรรมวิธี	ค่าสีของดอกกุหลาบสีแสเดดอบแห้ง				
	L*	a*	b*	C*	Hue angle
ดอกกุหลาบสีแสเดดสด	36.71a	60.04c	44.94a	75.06b	36.76a
อุณหภูมิ 40°ช	25.32c	63.42ab	28.76b	70.74c	26.14cd
อุณหภูมิ 45°ช	22.36d	62.78b	28.26b	67.24c	23.36d
อุณหภูมิ 50°ช	22.12d	63.58ab	30.14b	69.02c	26.40c
อุณหภูมิ 55°ช	20.68d	62.44b	26.82b	68.10c	24.16cd
ใช้ชีลิกาเจล นาน 7 วัน	27.82b	65.80a	43.30a	81.48a	31.84b
CV(%)	4.80	2.98	7.71	4.47	7.16

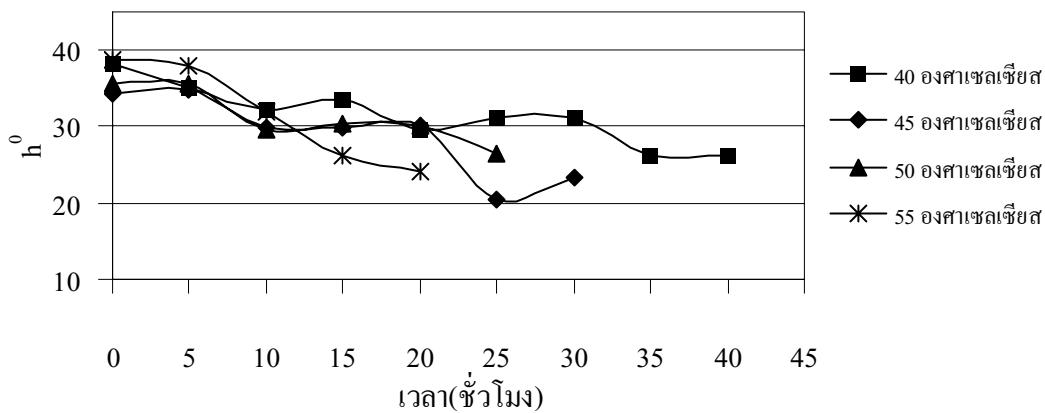
หมายเหตุ อักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวกันที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

รูปที่ 4.11a ค่า L^* ของลีบดอกุหลาบสีแสเด็ตที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.11b ค่า C^* ของลีบดอกุหลาบสีแสเด็ตที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.11c ค่า h° ของลีบดอกุหลาบสีแสเด็ตที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

ค. ดอกกุหลาบสีชมพู

ผลการศึกษาค่า L* ที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน พบร่วมกับการทำแห้งด้วยชิลิกามีค่า L* เท่ากับ 30.56 (ตารางที่ 4.17) ซึ่งมีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า L* เท่ากับ 31.42, 30.88 และ 28.86 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.17) แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า L* เท่ากับ 34.82 (ตารางที่ 4.17) โดยพบว่าค่า L* มีค่าลดลงเมื่ออุณหภูมิในการทำแห้งสูงขึ้น แสดงว่ากลีบดอกกุหลาบอบแห้งมีสีคล้ำลง

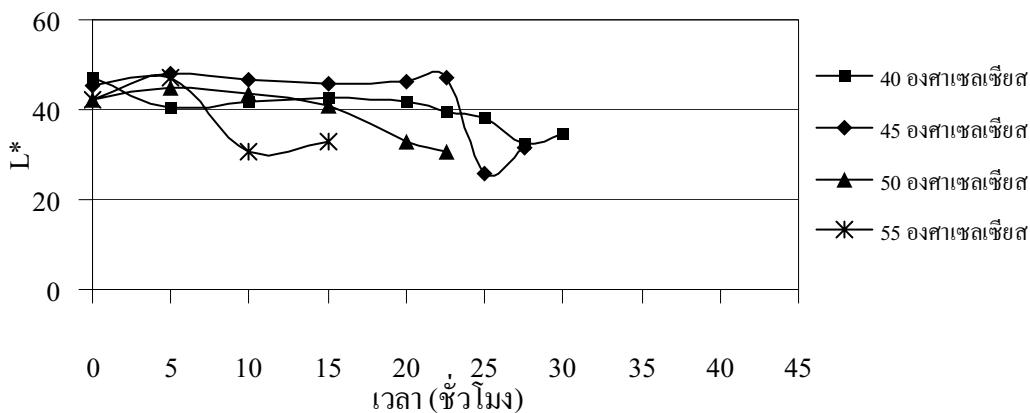
ส่วนค่า C* ของดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า C* เท่ากับ 40.30 (ตารางที่ 4.17) โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า C* เท่ากับ 51.90, 49.68, 54.42 และ 47.34 (ตารางที่ 4.17) โดยพบว่ากลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ มีค่า C* น้อยกว่าที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจล แสดงว่ากลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศมีความเข้มของสีเด่นน้อย

ค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า h° เท่ากับ 13.22 (ตารางที่ 4.17) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 50, 45 และ 40 องศาเซลเซียส โดยมีค่า h° เท่ากับ 7.46, 7.34 และ 10.02 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.17) แต่การทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่า C* ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่า h° เท่ากับ 10.82 เมื่อเปรียบเทียบค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล พบร่วมกับกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ มีค่า h° น้อยกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล แสดงให้เห็นว่าสีของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูก่อนแห้งมีสีเข้มมากกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล

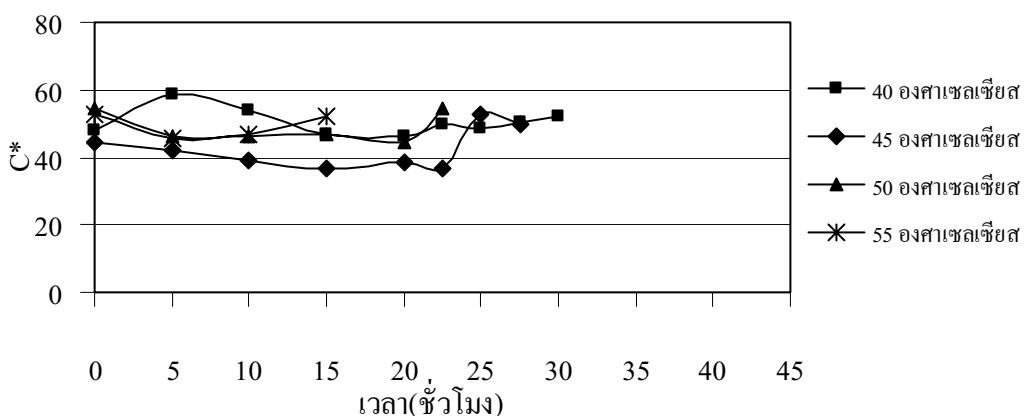
ตารางที่ 4.17 ค่าสีของดอกกุหลาบสีชมพู ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิต่างๆ จนถึงสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชีลิกาเจล นาน 7 วัน

กรรมวิธี	ค่าสีของดอกกุหลาบสีชมพูอบแห้ง				
	L*	a*	b*	C*	Hue angle
ดอกกุหลาบสีชมพูสด	35.06a	61.10a	43.88a	75.26a	35.64a
อุณหภูมิ 40°ช	34.82a	51.08bc	9.04c	51.90cd	10.02cd
อุณหภูมิ 45°ช	31.42b	49.26cd	3.94d	49.68de	7.34e
อุณหภูมิ 50°ช	30.88b	53.90b	7.14c	54.42c	7.46de
อุณหภูมิ 55°ช	28.86b	46.46d	8.82c	47.34e	10.82bc
ใช้ชีลิกาเจล นาน 7 วัน	30.56b	63.72a	14.06b	63.64b	13.22b
CV(%)	6.72	5.11	15.34	4.97	14.121

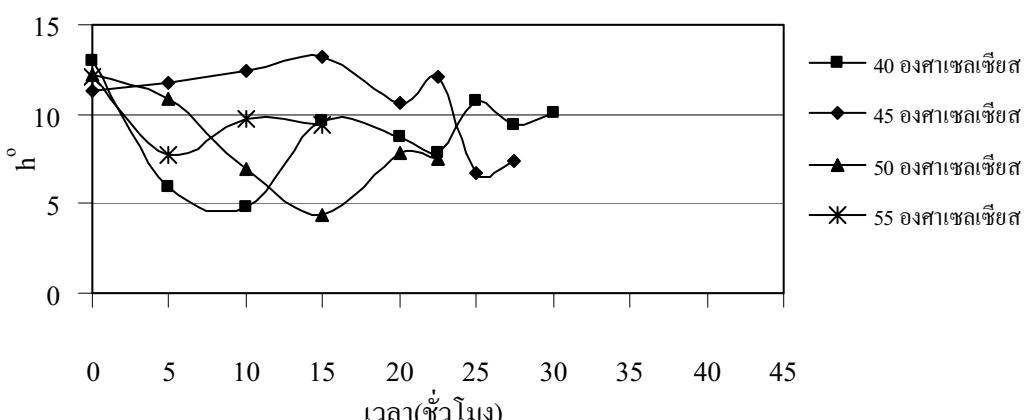
หมายเหตุ อักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวกันที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

รูปที่ 4.12a ค่า L^* ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.12b ค่า C^* ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

รูปที่ 4.12c ค่า h° ของกลีบดอกกุหลาบสีชมพูที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ

4.2.3 ค่า a_w ของดอกรกุหลาบอบแห้ง

ผลการทดลองวัดค่า a_w ของดอกรกุหลาบอบแห้งด้วยระบบสุญญากาศ เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน พบร่วดดอกรกุหลาบสีขาว สีแสเด และสีชมพูที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลมีค่า a_w เท่ากับ 0.331, 0.341 และ 0.598 การอบแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียสมีค่า a_w เท่ากับ 0.517, 0.535 และ 0.675 ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียสมีค่า a_w เท่ากับ 0.485, 0.462 และ 0.598 ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียสมีค่า a_w เท่ากับ 0.411, 0.407 และ 0.576 และที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียสมีค่า a_w เท่ากับ 0.272, 0.277 และ 0.494 (ตารางที่ 4.18) ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) โดยพบว่า การอบแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียสมีค่า a_w น้อยที่สุด และที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียสมีค่า a_w สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าอุณหภูมิมีผลต่อการลดลงของค่า a_w เพราะอุณหภูมิที่ใช้อบแห้งที่สูงขึ้นจะมีผลช่วยเร่งให้น้ำอิสระสามารถระเหยออกไปได้มากขึ้น และจากการทดลองพบว่าดอกรกุหลาบสีชมพุมีค่า a_w สูงกว่าดอกรกุหลาบสีขาวและสีแสเด และดอกรกุหลาบสีชมพูมีค่าความชื้นที่สูงกว่าดอกรกุหลาบสีขาวและสีแสเด จึงส่งผลให้ดอกรกุหลาบสีชมพูมีค่า a_w สูงกว่าดอกรกุหลาบสีขาวและสีแสเด

ตารางที่ 4.18 ค่า a_w ของดอกรกุหลาบที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิต่างๆ จนสิ้นสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน

กรรมวิธี	ค่า a_w ของดอกรกุหลาบอบแห้ง		
	ดอกรสีขาว	ดอกรสีแสเด	ดอกรสีชมพู
อุณหภูมิ 40°ฉ	0.517a	0.535a	0.675a
อุณหภูมิ 45°ฉ	0.485a	0.462b	0.598b
อุณหภูมิ 50°ฉ	0.411b	0.407c	0.576c
อุณหภูมิ 55°ฉ	0.272d	0.277d	0.494d
ใช้ซิลิกาเจล นาน 7 วัน	0.331c	0.341e	0.598b
CV(%)	4.80	7.75	6.46

หมายเหตุ อักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวกันที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4.2.4 ค่าแรงต้านการดึงของกลีบดอกกุหลาบ

ผลการวัดค่าแรงต้านการดึงของกลีบดอกกุหลาบสีขาวที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน พบว่าดอกกุหลาบสีขาวที่ผ่านการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.13 นิวตัน (ตารางที่ 4.19) ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p= 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.38 นิวตัน (ตารางที่ 4.19) แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p= 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 40, 45 และ 50 องศาเซลเซียส ที่มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 2.27, 2.28 และ 1.76 นิวตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.19) โดยพบว่าอุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึงน้อยที่สุด และที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึงมากที่สุด

สำหรับดอกกุหลาบสีแสดที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.40 นิวตัน (ตารางที่ 4.19) ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p= 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 50 และ 55 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 1.54 และ 1.44 นิวตัน ตามลำดับ แต่พบว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p= 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 40 และ 45 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 2.03 และ 2.01 นิวตัน โดยกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึงมากที่สุด รองลงมาคือที่อุณหภูมิ 45, 50 และที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึงน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าการใช้อุณหภูมิในการอบแห้งที่สูงขึ้นมีผลให้แรงต้านการดึงมีค่าที่ลดลง

ส่วนดอกกุหลาบสีชมพูที่ผ่านการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล มีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 2.18 นิวตัน (ตารางที่ 4.19) ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p= 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิ 40, 45 และ 50 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่าแรงต้านการดึง เท่ากับ 2.23, 2.06 และ 1.63 นิวตัน ตามลำดับ แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p= 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส โดยที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึงน้อยที่สุด และที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีค่าแรงต้านการดึงมากที่สุด

เมื่อใช้อุณหภูมิในการอบแห้งที่สูงขึ้น ทำให้ค่าแรงต้านการดึงของกลีบดอกกุหลาบลดลง ซึ่งเกิดจากอุณหภูมิที่สูงขึ้นทำให้โคนของกลีบดอกกุหลาบแห้งมาก ทำให้มีพื้นที่สัมผัสน้อย จึงส่งผลให้สามารถดึงกลีบหลุดออกได้ง่าย

ตารางที่ 4.19 ค่าแรงต้านการดึงกลีบของดอกกุหลาบที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิต่างๆ จนถ้วนสุดระยะเวลาในการทำแห้งเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน

ค่าแรงต้านการดึงของดอกกุหลาบอบแห้ง (นิวตัน)			
กรรมวิธี	ดอกสีขาว	ดอกสีแสด	ดอกสีชมพู
อุณหภูมิ 40°ช	2.27a	2.03a	2.23a
อุณหภูมิ 45°ช	2.28a	2.01a	2.06ab
อุณหภูมิ 50°ช	1.76ab	1.54ab	1.63ab
อุณหภูมิ 55°ช	1.38bc	1.44b	1.37b
ใช้ชิลิกาเจล นาน 7 วัน	1.13c	1.40b	2.18a
CV(%)	24.39	22.70	28.67

หมายเหตุ อัកษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวกันที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4.1.5 การประเมินคุณภาพของดอกกุหลาบอบแห้งด้วยลักษณะปราภูภายนอก ผลการทำแห้งดอกกุหลาบสีขาวด้วยระบบสุญญากาศ เปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลนาน 7 วัน พบร่วมกันที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส ซึ่งผู้ประเมินให้คะแนน 4.12, 4.10, 4.54 และ 4.32 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.20) และพบว่าคะแนนการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศมีค่าน้อยกว่าการทำแห้งด้วยชิลิกาเจลมาก เพราะกลีบดอกกุหลาบมีลักษณะที่เรียบย่นมาก และสีของกลีบดอกกุหลาบอบแห้งมีสีที่ไม่สม่ำเสมอเปลี่ยนแปลงไปมากเมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยชิลิกาเจล

สำหรับดอกกุหลาบสีแสด พบร่วมกันที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส เท่ากับ 4.08, 4.13, 4.07 และ 4.13 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.20) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) อาจเนื่องมาจากกลีบดอกกุหลาบที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยพบว่าสีของกลีบดอกกุหลาบสีแสดมีสีซีดจาง และลักษณะของกลีบดอกมีลักษณะที่เรียบย่น จึงทำให้ดอกกุหลาบสีแสดที่ทำแห้งด้วยชิลิกาเจลได้รับคะแนนสูงกว่าที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากามาก

ส่วนดอกกุหลาบสีชมพู พนว่าผู้ประเมินให้คะแนนดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยซิลิกาเจล เท่ากับ 8.14 (ตารางที่ 4.20) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส ซึ่งได้คะแนน เท่ากับ 4.13, 4.10, 4.44 และ 4.26 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.20) เมื่อเปรียบเทียบการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจล พนว่าดอกกุหลาบสีชมพูที่ทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศได้คะแนนต่ำกว่าการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลมาก เช่นเดียวกับดอกกุหลาบสีขาวและสีแสด

ตารางที่ 4.20 การประเมินคุณภาพด้วยลักษณะปراภภายนอกของดอกกุหลาบอบแห้ง ด้วยระบบสุญญากาศ ที่อุณหภูมิต่างๆ เมื่อเปรียบเทียบกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน

กรรมวิธี	การประเมินลักษณะปราภภายนอกของดอกกุหลาบอบแห้ง		
	ดอกสีขาว	ดอกสีแสด	ดอกสีชมพู
อุณหภูมิ 40°ช	4.12c	4.08b	4.13c
อุณหภูมิ 45°ช	4.10c	4.13b	4.10c
อุณหภูมิ 50°ช	4.54b	4.07b	4.44b
อุณหภูมิ 55°ช	4.32bc	4.13b	4.26bc
ใช้ซิลิกาเจล นาน 7 วัน	8.41a	8.51a	8.14a
CV(%)	2.77	1.35	2.56

หมายเหตุ อักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งเดียวกันที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ดอกกุหลาบที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อนทั้งสามสีที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส มีคุณภาพใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน เนื่องจากสีของดอกกุหลาบแห้งทั้งสามสี มีลักษณะสีใกล้เคียงกับการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลมากที่สุด (รูปที่ 4.13 และ 4.14) แต่พบว่าการทำแห้งด้วยระบบสุญญากาศที่ทุกอุณหภูมิได้ดอกกุหลาบอบแห้งที่มีคุณภาพต่ำกว่าการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลมาก เนื่องจากดอกกุหลาบอบแห้งที่ได้มีลักษณะสีที่ไม่สม่ำเสมอและซีดจาง แตกต่างจากดอกกุหลาบที่อบแห้งด้วยซิลิกาเจลมาก (รูปที่ 4.15)

รูปที่ 4.13 ดอกกุหลาบสีแดง สีขาว และ สีชมพู ที่ผ่านการทำแห้งด้วยซิลิกาเจลนาน 7 วัน

รูปที่ 4.14 ดอกกุหลาบสีแดง สีขาว และสีชมพู ที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบปั๊มความร้อน
ที่อุณหภูมิ 45-50 องศาเซลเซียส

ก. ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส

ข. ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

ค. ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

ง. ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส

รูปที่ 4.15 ดอกกุหลาบที่ผ่านการทำแห้งด้วยระบบสูญญากาศ ที่อุณหภูมิ 40, 45, 50 และ 55 องศาเซลเซียส

4.3 วิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์

4.3.1 การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ของการทำแห้งแบบปั๊มความร้อน

การวิเคราะห์ต้นทุนและค่าใช้จ่ายทางเศรษฐศาสตร์ของเครื่องอบแห้งแบบปั๊มความร้อน และการทำแห้งด้วยซีลิกา โดยวิเคราะห์ที่อัตราการผลิตสูงสุด 300 ดอก ที่ระยะเวลาในการอบ 35 ชั่วโมง โดยกำหนดเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. เงินลงทุนในการสร้างเครื่อง (ศรีชัย, 2547) 67,614 บาท
2. น้ำค่าซากของเครื่อง 20% ของต้นทุนเครื่อง
3. เครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน 5 ปี
4. ค่าบำรุงรักษาเครื่องคิดเป็น 5% ต่อปีของต้นทุนเครื่อง
5. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 10% (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, สิงหาคม 2547)
6. ราคาดอกกุหลาบสด 3 บาทต่อ 1 ดอก

7. ใน 1 ปี สามารถทำการผลิตออกไม้อนแห้ง คิดเป็น 210 วัน ทำงาน 2 วันต่อเนื่อง 35 ชั่วโมง ดังนั้นใน 1 ปีมีการอบแห้ง เคลื่อน 105 ครั้ง
8. ค่าพลังงานไฟฟ้าต่อครั้งของการอบแห้ง 29.05 บาท
9. ใช้แรงงานสองคนต่อการผลิตโดยทำงานวันละ 12 ชั่วโมงต่อคน
10. ค่าแรงวันละ 200 บาทต่อวันต่อคน
11. ราคาของดอกไม้แห้ง คงกละ 10.00 บาท
12. ราคาไฟฟ้าต่อหน่วย 3.62 บาท
13. อัตราการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ย 0.83 kW/h

ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ดังตารางที่ 4.20 จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายรายปีรวมทั้งหมดเท่ากับ 208,545 บาท โดยแบ่งเป็นต้นทุนการสร้างเครื่องรายปีเท่ากับ 15,622 บาท ค่าพลังงานไฟฟ้า 11,042 บาทต่อปี ค่าดอกไม้สด 94,500 บาทต่อปี ค่าบำรุงรักษาเครื่อง 3,381 บาทต่อปี และค่าใช้จ่ายแรงงาน 84,000 บาทต่อปี รายได้เท่ากับ 315,000 บาทต่อปี รายรับสุทธิเท่ากับ 106,455 บาทต่อปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายรวมในการทำแห้งดอกกุหลาบ เท่ากับ 6.62 บาทต่อคอก โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการสร้างเครื่องอบแห้งต้นแบบ ค่าใช้จ่ายต้านทานพลังงานไฟฟ้า ต้นทุนดอกไม้สด ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงรักษา และค่าแรงเท่ากับ 0.49, 0.35, 3.00, 0.10 และ 2.66 บาทมีอัตราผลตอบแทนการลงทุนเท่ากับ 180% และมีระยะเวลาคืนทุน 7.2 เดือน ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์แล้วถือว่าเป็นโครงการที่น่าลงทุน

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของเครื่องอบแห้งดอกไม้ด้วยระบบปั๊มความร้อนที่สร้างขึ้น

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายเทียบเท่ารายปี (บาท)	ค่าใช้จ่ายต้นทุนต่อต่ออุดอก (บาท)
1. ต้นทุนเครื่อง	15,622	0.49
2. ค่าพลังงานไฟฟ้า	11,042	0.35
4. ค่าดออกกุหลาบสด	94,500	3.00
5. ค่าซ่อมบำรุง	3,381	0.10
6. ค่าแรงงาน	84,000	2.66
รวมทั้งหมด	208,545	6.62
ผลตอบแทนเทียบเท่ารายปี		
1. ต้นทุนการผลิต	208,545	
2. รายรับ	315,000	
3. รายได้สุทธิ	106,455	
4. อัตราผลตอบแทนการลงทุน(%)	180 %	
5. ระยะเวลาคืนทุน	7.2 เดือน	

4.3.2 การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ของการทำแห้งด้วยชีลิกา

การวิเคราะห์ต้นทุนและค่าใช้จ่ายทางเศรษฐศาสตร์ของการทำแห้งด้วยชีลิกาเจล โดยวิเคราะห์ที่อัตราการผลิตสูงสุด 300 គอก ที่ระยะเวลาในการทำแห้ง 7 วัน โดยกำหนดเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ชีลิกาเจลผสมทราย	2 กิโลกรัมทำแห้งได้ 6 គอก
2. ชีลิกาเจลผสมทราย	400 บาทต่อกิโลกรัม
3. ใช้ชีลิกาเจลผสมทรายต่อครั้งของการอบแห้ง	100 กิโลกรัม มีอายุการใช้งาน 2.5 ปี
4. ราคากองกุหลาบสดคงละ 3 บาท	
5. ใน 1 ปี สามารถทำการผลิตคงไม้ม้อนแห้ง คิดเป็น 365 วันทำงาน ทำงาน 2 วันต่อเนื่อง 35 ชั่วโมง ดังนั้นใน 1 ปีมีการทำแห้ง เฉลี่ย 52 ครั้ง	
6. ใช้แรงงานสองคนต่อการผลิต โดยทำงานวันละ 12 ชั่วโมงต่อคน	
7. ค่าแรงวันละ 200 บาทต่อวันต่อคน	
8. ราคาของกองกุหลาบอบแห้ง คงละ 10 บาท	

ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ตั้งแสดงในตารางที่ 4.22 จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดเท่ากับ 128,800 บาท โดยแบ่งเป็นต้นทุนค่าชีลิกาเท่ากับ 20,294 บาท ค่าดอกไม้สัด 46,800 บาทต่อปี และค่าใช้จ่ายแรงงาน 42,000 บาทต่อปี รายได้เท่ากับ 156,000 บาทต่อปี รายรับสุทธิเท่ากับ 27,200 บาทต่อปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายรวมในการอบแห้งกองกุหลาบเท่ากับ 6.99 บาทต่อคง โดยแบ่งเป็นค่าชีลิกาเจล ต้นทุนกองกุหลาบสด และค่าแรงเท่ากับ 1.30, 3.00 และ 2.69 บาทตามลำดับ โดยมีอัตราผลตอบแทนการลงทุนเท่ากับ 140 % และมีระยะเวลาคืนทุน 1 ปี 2 เดือน

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของการทำแท่งดองกุหลาบด้วยชิลิกาเจล

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายเทียบเท่ารายปี (บาท)	ค่าใช้จ่ายต้นทุนต่อดอก (บาท)
1. ชิลิกาเจล	20,294	1.30
2. ค่าดองกุหลาบสด	46,800	3.00
6. ค่าแรงงาน	42,000	2.69
7. รวมทั้งหมด	109,094	6.99
ผลตอบแทนเทียบเท่ารายปี		
1. ต้นทุนการผลิต		128,800
2. รายรับ		156,000
3. รายได้สุทธิ		27,200
4. อัตราผลตอบแทนการลงทุน(%)		140 %
5. ระยะเวลาคืนทุน		1 ปี 2 เดือน

ตาราง 4.23 แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนในการอบแห้งดองกุหลาบด้วยระบบปั๊มความร้อน

กับการใช้ชิลิกาเจล

กระบวนการผลิต	ต้นทุนการผลิต (บาท/ดอก)	จำนวนดอกที่ผลิตได้ ต่อปี (ดอก)
1. เครื่องอบแห้งระบบปั๊มความร้อน	6.62	31,500
2. การทำแห้งด้วยชิลิกาเจล	6.99	15,600